

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy i hasábos petit sor 10 kr.
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és nyomdájában
és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Előfizetési felhívás

„BÁCSKA” XX. évfolyamára.

Itt van ismét az új év; a mult idők sötét sirjába újlag eltemettünk egy esztendőt. A le-
tűnt évek záró kövénél s a jövő esztendő kü-
szöbén kötelességünknek tartjuk őszinte köszö-
netünket kifejezni olvasóinknak, a kik szives
támogatásukkal szerencsételtették lapunkat.

A közönség részéről ez évben is a régi
jóindulatot tapasztaltuk és a közönségnek ez a
jóindulata, elismerése a legszebb elismerés, a
mely bennünket, a sajtó szerény munkásait érhet.
Jele ez annak, hogy a közönség méltányolja
törekvéseinket és megérti intencióinkat; jele
annak, hogy egyetért velünk, elveinket megosztja
s a mindig csak a jóért, szépért és nemesért
munkálkodó tollunknak minden vonását rokonsz-
szenvvel kíséri.

És a midőn a multban tapasztalt támogatásért
őszinte köszönetünket fejezzük ki, a jövőre vo-
natkozólag egyttal ismételtel bizalommal fordul-
unk olvasóinkhoz.

Lapunk irányát ismertetni fölösleges; ismeri
azt mindenki s ép azért csak azt hangsúlyozzuk,
hogy a régi elvekkkel, a régi ambícióval óhajtuk
továbbra is szolgálni a közvéleményt.

Reméljük, hogy az a barátság, a mely 19
éven át összekötő kapcsolatot képezett lapunk és a
közönség között, a 20-ik évfolyam alatt még
szorosabbá fog fűződni.

Előfizetési feltételek:

**Helyben házhoz hordva vagy vidékre
postán küldve:**

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre . . . 1 ft 50 kr.

Neptanítók számára:

Egész évre . . . 4 ft.
Fél évre . . . 2 ft.
Negyed évre . . . 1 ft.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor**
és fia könyv- és könyvnyomdájába küldendők.

Boldog újévet!

Ez az üdvözlés repked mindenfelé a leve-
gőben. Öregek, ifjak, gyermekek, rokonok,
ismerősök ezzel a jókívánattal üdvözlök egymást
szóban, levélben, névjegyekben. — Ugy telítve
van ezzel a levegő, mint volt az én boldogult
ifjúságomban a Dunaánál, később meg a Tarrara
Bum dieu-vel.

Ebből az általános áradatból nem maradhat
ki a lap és közönsége sem; ez a Sziámi iker,
kik egymás nélkül nem élhetnek s így igaz
szívből kell egymást köszönteniük az újév reg-
gelén.

Boldog újévet kívánunk e lap olvasó közön-
ségének! . . .

De midőn megállunk a mult és jövő e
határpontján, lehetetlen komoly reflexiókba is
nem bocsátkozni; hiszen úgy érezzük magunkat
az év első reggelén, mint a vándor, kit sorsa
tova íz honából; — megáll még egyszer a
határnál, . . . visszatekint az ismerős tájakra, . . .
átgondolja mindazon kedves és kedvetlen dolgok-
kat, melyek vele történtek . . . egy könny csordul
ki szeméből . . . s a bizonytalanság aggódó érzel-
mével lép az idegen földre, tündölvén, valjon
boldogabb leszen-e az ismeretlen tájakon, mint
volt az elhagyott ösvényeken?!

Ismét egy év röpült el tőlünk; s azokra a
változásokra, eseményekre, melyek az alatt törté-
tettek, egy gondolkodó lélek sem tekinthet vissza
könnyedén.

Hány szem csukódott le az örökös álomra,
mely ennek kezdetén még örömmel mosolygott?!
Hány szív porladoz ma a sírban, mely a mult
újév reggelén még reményekkel dobogott?!
Mely sokan öltötték fel az özvegység gyász
ruháját?! . . . mely sokan eszik az árvaság keserű
kenyerét . . . kiket ma esztendeje még szerető

szívek öleltek?! . . . Mely sokan járnak ma a
temetőbe megkönnyebülni könnyeik által egy-egy
sirhalom mellett, kik előtt még nem is oly régen
oly rideg, kietlen vala a temető?! . . .

Egyik erőteljes ifju volt még, — a másik
elfáradt öreg; egyik szegény, és teher volt neki
az élet, — a másik gazdag, ki válogathatott az
élvezetekben . . . a halál szele fuvallott reájuk,
s egyformán a föld porába fektette őket. — Most
nincs közöttük különbség . . . csendeszen alusznak
egymás mellett.

Jövevények és vándorok voltak ők, kiket
ugyanaz a főhatalom vezetett ki a világ szinpa-
dáról, aki oda állította őket. El kelle menniük
minden könnyeik, vonakodásuk, élethez való ra-
gaszkodásuk dacára is . . . mert nem volt itt
maradandó városuk.

És mi, — kik mindezeket láttuk, kik őket
utolsó lakóhelyükre elkísértük, — még meg
vagyunk; szemeink még örülnek a világosságnak;
szíveink még telve vannak vágyakkal . . . De,
fájdalom! mi is, úgy mint ők, a gyász útján
haladunk; mert minden igyekezetünk, szomorko-
dásunk vagy örvendezésünk mellett is hová jutnánk
máshova . . . mint a halálba?! . . . hol lenne haj-
lékunk másutt, . . . mint a koporsóban?! . . . Ah!
nekünk sincs itt maradandó városunk! . . . Napjaink
mint az árnyék, — eltűnővé válnak; . . . csak néhány
pillanat még . . . s már hiába keresnek bennünket
az élők földében! . . .

De hát miért van ez? Miért kell inrét
elmenni? . . . Az a lény, ki nekünk az életet
adta, miért veszi el, midőn azt már megízleltük
és megszerettük? . . . Talán valami könyörtelen
lény az, ki gyönyörködik könnyeinkben és szen-
vedéseinkben? . . . Oh épen nem . . . Sőt egy
jóltevő, szerető Isten, ki azt akarja, hogy ne
maradjunk örökké ilyen erőtelen és nyomorúságos
teremtmények; azt akarja, hogy ne maradjunk
örökké e szenvedésekkel teljes világban, hanem

A „BÁCSKA” tárcája.

VÁZLATOK INDIÁRÓL.

Írta: **Latinois Géza.**

A kedves szerkesztő ur kegyes volt felszólítani,
hogy egyet-mást mondjak el tapasztalataimból, melyeket
a négy hónapi ut alatt szereztem. A legnagyobb örö-
mel ragadom meg az alkalmat, hogy a lap olvasó kö-
zönsége előtt röviden vázoljam a nagy birodalmat.

Az hiszem nem lesz érdektelen, ha Indiáról álta-
lánoságban beszélök, úgy földrajzi, néprajzi, valamint
kereskedelmi szempontból.

Ezen roppant birodalom, melynek elnyeréséért küz-
delmes és véres harcok dultak századokon át, — ezen
birodalom kiapadhatlan forrása volt a kincseknek. Rövid
háromszáz év alatt, háromszor cserélt urat, birták a
portugallok, majd a hollandok, végre az angolok sze-
rezték meg; és nagy kérdés, vajjon sokáig fogják-e
élvezni az uralmat. Végre is, ha a nagy tömeg öntu-
datra ébred és összetart, szétmorzsolja a csekély had-
erőt, mely ellenében sikra szállhat.

Az 1857-iki sipoy lázadás, mily keserű csalódáso-
kat okozott az angoloknak, pedig akkor a birodalomnak
egy csekély része támadt fel, hát ha az egész lángra
borul, mi történik akkor? Mindenesetre kitűnő politikát
követnek az angolok azzal, hogy szitják az engesztel-
hetlen gyűlöletet az egy fajból származó brahma vallásu
hinduk és a mohamedán hinduk közt, mely gyűlölet rég
időktől fogva tart és sokszor véres küzdelemmé fajul;
a mint legutóbb is 1880-ban a bombayi lázadás alkalmá-
val, midőn a brahmisták és a mohamedánok napokig
gyilkolták egymást, az angol haderő tétlenül nézte az
öldöklést az európai negyedből, a benszüllött negyede-
re irányzott ágyuk mellől és csak a negyedik negyede-
közbe, véget vetve a mézszárlásnak. A vallásgyűlölet
szításával megakadályozza a két fél egyesülését a sza-
badtság kivívására.

Tudvalevőleg az indiai birodalom tulnépességgel

bir, a közel 400 millió km² területen majdnem 300
millió ember lakik és e roppant tömeg embert alig
60,000 európai tartja féken; mert hogy a benszüllött
katonaságra nem lehet bizton számítani, azt megmutatta
az 1857-iki lázadás.

Bámulattal kell meghajolni az angolok kormányzási
képeségei előtt, mert látszólag a hivatalnoki apparátus
jól és simán működik és a nép nem is zúgolódik urai
ellen.

Minden bizonynyal hozzájárul az igazgatás sikeré-
hez az angol hivatalnoki kar hozzáférhetlensége; de hisz
a hivatalnokok oly fényes fizetést buznak, hogy az bőse-
gesen fedezi életszükségeiket. Például indiai alkirálylyá
rendszerint szegényebb lordot neveznek ki; ezek, dacára,
hogy előkelően reprezentálnak, mégis rövid idő alatt
tekinthetetlen vagyona tesznek szert és mindez a nagy
fizetésből telik ki.

A brahma vallásu hinduk teszik a lakosság nagy
részét, ezek 200 millión felül vannak; mohamedán hinduk
száma 60 millióra tehető. Buddhista van 7 millió. Még
két felekezet létezik, a szikhek és a dsámisták; ezek
egy a Brahma mint a Buddha vallásból vették tanaikat,
azonban nincsenek többen 3 milliónál. Ezen vallásokon
kívül még találunk parsikat, a nap- és tűzimádók,
keresztényeket, zsidókat és pogányokat.

Törzs szerint legalább 27 törzset különböztethetünk
meg, ezek közt a legnevezetesebbek a tulajdonképeni
hinduk, bengáliak, mohrották, pendsabiak, tanulok és
gudseratiak.

A nép életszükségei nagyon szerények, rizs
képezi a főételét, ez rendszerint bőven terem, hisz
évenként kétszer aratnak. Azonban igen szomorúak a
viszonyok akkor, midőn a termés rosszul üt ki, ekkor
beáll az éhínség, mely számos embert ragad el a föld
szinéről. A kormány képtelen ilyenkor a bajt teljesen
orvosolni. Ugyan léteznek felszerelt raktárak, okulva a
mult tapasztalataim, de ezek nem elegendők a nyomort
megszüntetni. Előreláthatólag az idén is beáll ezen irtó-
zatos helyzet, mert a termés nem vált be.

Az ember igen olcsó Indiában; a mi pénzünk sze-
rint 3—4 ft havi fizetéssel igen jó szolgát kaphatni,

ezen fizetésből a szolga gondoskodik ruházatról és
élelméről. Az is igaz, hogy egy rendes háztartáshoz kell
legalább 7—8 szolga, mert minden foglalkozáshoz más-
más egyén hivatott. Például a szobák rendbentartását
nem végzi az, ki az asztalnál szolgál, vagy a vízfordó
nem teljesíti a ruha tisztítását. Ez mind a szigoruan
betartott kastrendszer következménye. Ámbár az eredeti
négy kast, összehasznosodás folytán, több kastrá oszlott,
de azért lehetőleg ragaszkodnak az előirt életpályához.
Tudvalevőleg minden hindu a foglalkozás jelét szemlélje
közt kifestve hordja, de ki ismerné ki magát a sokféle
jel közt.

Az idegen, ki szolga nélkül akar Indiában utazni,
az nagy kellemetlenségeknek teszi ki magát. Én is meg-
jártam Bombayban, a szállodához érkezve, feltűnt, hogy
senki sem siet podgyászmot átvételére. Megunva a vára-
kozást, bemegyek az irodába, mert portásnak semmi
nyoma. Ott egy keverék fajbéli egyént látok, ki kérdé-
semre fel sem pillant, hanem egyedülten azt feleli, ir-
jam be nevem a könyvbe, beírom, erre a szobaszámot
megmondja. A szolga után tudakozódok, de kislit, az
nem létezik, ki-ki gondoskodik magáról. Nagynehezen
előkeritek egy kultit, ki podgyászmot felviszi. A szoba
is eredeti, a laposfedelű ház tetején egy faból készült
kalit. Szobám előtt több szolga süttérezik a napon.
Egyet udvariasan felkértem hozna vizet és tisztítaná ki
ruhámot, de az rám sem hederített. Végre rájöttem,
hogy itt minden utasnak kell szolgát felfogadni. Két
napon át, míg egy jóraváló embert találtam, magam
tisztítottam cipőmet, ruhámot, magam hordtam a vizet,
hiába kértem volna fel bárkit is, nem segit itt senki,
még pénzért sem. Akkor, midőn már emberem volt, ki
hiven kísért egész Indián keresztül, még az ő rendel-
kezésére is kellett kisegítőről gondoskodnom, mert pél-
dál a fűrdőhöz vizet semmiért nem hozott volna, még
több dolgot nem volt hajlandó végezni, nem fűrvén
össze állásával.

Érdekes egy nagy szálloda étkezés idején, midőn
60—70 ember is ül az asztalok körül. Mindenik háta
megett a szolgálja, festői fehér gyolcs ruházatban, fején
óriási turbán, elől a füvegen ura monogramja. A cse-
n-

menjünk el a kiesebb tájakra, ama boldog hazába, hol jajok nem hangzanak és könnyek nem omolnak.

Ismét egy év repült el tőlünk!... s ennek folyása alatt mely sok kedves és kedvetlen változások estenek!...

Mig az egyik családra a szomorúság setét felhője borult, a másik derült, ragyogó nap alatt örvendezett. Egyik helyen elömenetel, boldogulás, a másikon kárvallás, pusztulás.

Némely háznép megzsaporodtak, némelyeket pedig megnéptelenítette a halál. Itt egy üres bölcső, ott egy gazdátlan karosszék; itt félig elviselt ruhácskák, gyermek nélkül maradt játékok, ott félben hagyott munkák, drága emlékek... jajt kiáltanak s vigasztalón könnyekkel öntöztetnek; — a másik hajlékban pedig mosolygó arcok, vidám élvezetek s minden kívánság betöltetett.

Öröm és fájdalom, remény és csalódás változtatták egymást.

A boldogoknak csak annyit mondunk, hogy el ne bízzák magukat, mert a derűt ború szokta felváltani. A fájdalmas szívűeknek pedig azt mondjuk: feledjétek, enyhüljétek. — Az ó év lenyugvásával nyugodjék el fájdalmatok is. — A multat visszahozni nem lehet; s okos lélek megnyugszik a változhatlanon; másfelől, ne feledjék, hogy nincs olyan csapás, melyet az isteni kegyelem meg nem fordítana. Hány lélek elkárhozott volna, hány ember veszedelembé jutott volna a kevélység, könnyelműség stb. által, ha az isteni kegyelem meg nem állította volna őket a lejtőn valamely nagy csapás által. A fájdalomban úgy tisztul a lélek, mint az arany a tűzben. Enyhüljétek tehát, ... sőt nyugodjatok meg s az isteni kegyelem adjon kárpótlást az új esztendőben új és édes örömeikkel.

Az évek gyors szárnyakon repülnek; az ember élete is gyorsan siet a vég felé, melynek idejét senki sem tudhatja; ezért siessen kiki kötelessége hű betöltésével, és... gyakorolja a szeretetet, a megbocsátást, a könyörületeséget addig, míg ideje legyen; mert ha egyszer a vég elérkezik... midőn a szemek elhomályosulnak, a kezek lelankadnak s a szív megszűnik dobogni, ... akkor már késő, ... jóvá nem tehetjük a sérelmeket, melyeket okoztunk, — fel nem szárihatjuk a könnyeket, melyeket ottontunk, s minden jaj fohász, és könny, melyet a mi szeretetlenségünk okozott... egy-egy vádló lesz ellenünk az ítélet napján. — Ellenben minden szó, melylyel egy szomorkodót megvigasztaltunk; minden jócselekedet, melylyel egy nyomort enyhítettünk; minden tövis, melyet egy felebarátunk

getés után mind rohan a konyhába és kapdossa az ételeket kis tányérokkal, mindenki megkapja a maga adagját. Minden zajtalanul megy végbe, mert a szolgák meztől futkosnak. Igen eleven és egy európai előtt szokatlan jelenet.

Szép faj a hindu, a férfiak szabályos nemes vonásokkal és előkelő testtartással tűnnek ki. Az előkelőbbek is a fehér gyolcs ruházatot hordják, míg a szegényebb osztály megelégszik egy kendővel a derék körül. Ha megszokja az ember sötétbarna testzínűket, úgy igen érdekeseznek találja őket. A nők gyönyörű terméket által vonják magukra a figyelmet, igen sok akad köztük, kiket bátran a szobráz elé modelként lehetne állítani. Egyszerű ruházatuk még emeli a szép domokat, rendesen egy szoknyafélet hordanak, rövid mellényt, mely a keblet takarja, hal vállakra hosszú endőt dobnak, mely festőien omlik a testre.

Bal orrcimpájukba nagy karikákat huznak, mi nelegyetesen visszatetsző. Az előkelőbbek a bokán felül őb karikat viselnek, mi járást közt a sarkantyú penéshez hasonló hangot ad.

A jeyporei nők különösen kitűnnek az által, hogy at szoknyát is öltönek egymás fölé és mindkét lábukra zész sereg karikat raknak.

A déli vidéken úgy a nők mint a férfiak, a szépségre törekednek, ruházat dolgában igen kevésre oritkozhatnak, mindössze a derék körül csavarnak egy endőt. Bombayban részt vettem egy hindu menyegzőn, nőt európai nem mindig láthat. Egy vaisia (kereskedő) kastbeli férfi adta férjhez leányát. A fülükettől j már messziről jelezte, hol tartanak lakodalmat. ombiták és dobok szótak az összhang legesekeylebb emélkül. A ház előtti verandán folyt a szertartás. A tal, alig 15 éves völégény egy baldachin alatt meren- mosta lábait; a mosás után a völégény két csinos fiatal nővére kancsókból olajat és rózsavizet öntöttek rá s ezután a kezükben tartott különös alakú kis korsóval jeleket irtak homlokára. A két nő lábát a brahminok szintén megmosták. Minden újabb érkezett hindu la-

utjáról elvettünk... egy egy bizonyosság lesz melettünk az ítélet napján.

A letűnt évvel tehát tűnjék a szívekből minden harag, bánat, irigység és keserűség... s az új esztendővel ujuljon meg kiki a szeretetben.

Lapunk ezen jó kívánatai szentelődjenek meg minden szívekben.

Hetesy Viktor.

A történelmi társulat közgyűlése.

A Bács-Bodrogh megyei történelmi társulat, mint azt lapunkban előre is jeleztük, december 27-én tartotta évi rendes közgyűlését Schmausz Endre szabadkai főispán elnöke alatt. A közgyűlésen a szokásos évi jelentések, számadások és költségeloirányzatok tárgyalása után, a társulat Iványi István, ismert kiváló megyei történelész és alelnök betegsége való tekintetből elfogadta annak lemondását s helyébe a társulat alelnökévé Czirfusz Ferenc kir. tanácsost választotta, Iványi érdemeit pedig jegyzőkönyvileg megörökíteni és őt tiszteleti taggá való megválasztásáról küldöttségileg értesíteni határozta. Iványi irodalmi dolgozatait a társulat meg fogja vásárolni és ki fogja adni. A gyűlés további folyamán Dudás Gyula dr. titkár bemutatta a megye helyneveire vonatkozó dolgozatát, melyet a helyneveket rendező országos bizottság elé fog a társulat terjeszteni. Ugyanő bemutatta a megyében eddigelő felfedezett legrégebbi írott emléket, IV. Frigyes német császárnak 1456-ban kelt diplomáját, melylyel egyik hívének nemesi címert adományoz. Ez érdekes oklevél Nemes-Militicsről került elő s a Littvay család tulajdonát képezi. Bemutatták azután Zenta r. t. város új címerét és pecsétjét, mely az 1506. évi II. Ulászló királytól nyert szabadságlevél alapján készült. A város ezt a címet csak akkor fogja használni, ha erre királyi engedélyt nyer. Érdekes tárgyat képezte a közgyűlésnek Czirfusz Ferenc kir. tanácsos hosszabb értekezése a megye tagozatáról és két folyójának alakulásáról, mely értekezést a társulat ki is fog nyomtatni. Végül miután Schmausz főispán úgy a pénztárnoknak, mint a titkárnak a közgyűlés elismerését tolmácsolta, további sikerdes munkára buzdító s lelkesen megéljenzett szavakkal zárta be a közgyűlést.

Közgyűlés a városnál.

Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága 1896. évi december hó 28-án d. e. 10 órakor rendkívüli közgyűlést tartott.

A közgyűlésen dr. Vojnits István főispán elnökölt. Tudósításunk a tárgysorozatba felvett tárgyak szerint a következők:

A vallás- és közoktatásügyi miniszter határozata a Gyalokay-alapítványhoz tartozó ingatlan bérbeadása tárgyában. — A törvényhatósági bizottság annak idején Georgievits Szilárdnak adta ki az ingatlanokat évi 2000 frt bérösszegért. Lallosevits Jakab ezen határozatot kintetttel arra, hogy Georgievits Szilárd a 200 frt bértöbbletet hajlandó volt szintén megadni, a miniszter határozata értelmében a kérdéses ingatlanok Georgievits-

kodalmas átesett ezen mosáson és öntéseken. Majd kihozták a völégény új és értékes ruháit a turbánnal együtt, melyet ez alkalomra atyjától kapott. A közönség előtt öltözött át. Midőn kész volt, anyja nyakába akasztott egy ezreket érő igazgyöngy-sort, ez is ajándék, de legény felkelt és arajáért a belső szobákba vonult, de benn a két apa közt valóságos vásár folyik a felett, ki mitánt a hozomány kérdését már előbb eldöntötte a kast Mi jázmin virágokból font láncot kaptunk, melyet a szertartás szerint a nyakba kell akasztani. Jeladás után bevonulhattunk a belső szobákba a jegyes párt tüdőzőlni. Egymással szembe ültek, hallgatagon fogadták az üdvözlőket. A menyasszony alig lehetett 9—10 éves. Ne bígyjük, hogy már most a pár férj és feleség, korántsem, még néhány év múlva kelhetnek csak egybe, csak akkor, midőn a menyasszony a kellő kort elérte.

Ezen alkalommal csak a szertartásokat végzik el. Nem oly olcsó dolog a lakodalom, mert öt-hat napig tart. A kiadások a gazdagabbaknál meghaladják a 4—5 ezer rupiát.

Alig, hogy tüdőzőltük a jegyeseket, újabb látványosságban részesültünk. Egy igen keresett bayader mutatta be művészetét. A táncosnő alacsony termetű, ragyogó szép szemekkel. Gyöngyökkel kivarrott értékes bársonyruhát viselt, a ruha alatt bársony bugyogó boszorkára csörgők vannak felkötve. A zene kissé meglehetősen gyenge, egy kéthangú dob, hegedű és gordonka csárdásukra, a táncot plastikus kézművelőkkel kísérik. Majd énekelni kezd, de a mi füleinknek minden inkább, kikinek kokuszdiót nyomott a markába.

(Folyt. köv.)

nek adattak bérbe 2200 frt bérösszegért. A bérlet az 1896—97. gazdasági évre szól.

Békés vármegye közönségének megkeresése a tisztviselők nyugdíjügyének egységes rendezése tárgyában. — Partoló felterjesztés intéztetik a képviselőházhoz.

A közigazgatási bizottság kilépő tagjai helyett öt új tagnak beválasztása. — A névszerinti szavazás eredményéhez képest dr. Zákó István, Kozma László, dr. Krónits István, Vukicsevits Gy Miklós és Fejér Gyula választottak meg.

Az igazoló választmány megalakítása. — A közgyűlés Falcione Gusztáv, Heindlhofer Róbert, Szakáll Adorján, dr. Thurszky Zsigmond és dr. Zákó István bizottsági tagokat választotta meg; dr. Vojnits István főispán a választmány elnökévé Koczkar Zsigmondot, tagokká pedig Fejér Gyula, Tárcazy Mór és Bittermann Nándor bizottsági tagokat nevezte ki.

A számonkérésék két tagjának megválasztása. — Széchényi József és Bikár Simon választottak meg.

Az alsófoku ipariszkola felügyelő-bizottságának megalakítása. — Ugyanazok a tagok választottak meg; új tagokul — két elhalt bizottsági tag helyett — Ulrich Vince és Zimmermann Gyula kerültek be.

Bács-Bodrogh vármegye kérvénye az árva- és szeretetház céljára megvett telek utáni birtokváltozási illeték leiratása iránt. — Az illeték leiratik.

Hasonló kérvénye a zombori gör. kel. hitközségnek a közoktatási célra ingatlan vásárlás alkalmából. — Mig a hitközség precis meg nem jelöli, hogy mily célra kívánja a vásárolt ingatlan felhasználni, addig a közgyűlés e tárgyban érdemleges határozatot nem hoz.

Hasonló kérvénye a róm. kath. hitközségnek temetői célra történt ingatlan vásárlás alkalmából. — Az illeték leiratik.

Dr. Zákó István, Jakobcsits Mihály és Pocsay Sándor kérvénye a legtöbb adót fizető bizottsági tagok sorából törlése iránt. — A törlés elrendeltek s helyettük a virilisták névjegyzékébe folytatólag dr. Popovits István, Vukicsevits Gy. Miklós és Lóóóó József vétetnek fel.

A városi közeztvám, helypénz és közbizottsági díjak, úgy a fogyasztási pótadó szedési jog bérbeadása tárgyában megtartott árverés jegyzőkönyve. — Ezen városi jövedelmi források bérbeadása árverés útján megkíséreltetett, de jelentkezők hiányában nem sikerült. A közgyűlés tehát a városi tanács, illetve az állandó választmány javaslataira elhatározta, hogy a közbizottsági díjak és a fogyasztási adópótlék beszedésével 5% kezeletési díj mellett az 1897. és 1898. évre Mandl és társai éget bizta meg azzal azonban, hogy a város fenntartja magának a feltétlen ellenőrzési jogot. — A közeztvámot és a helypénzszedési jogot a város egyelőre házilag fogja kezelni.

A zombori korcsolya-egylet kérvénye 1500 frt kamat nélküli kölcsön megadására iránt. — Az 1500 frt kamat nélküli kölcsönt a közgyűlés a város közönsége által felvett 400,000 frtos kölcsönből még feumaradt összeg terhére megszavazta.

Végül dr. Vojnits István főispán felhívására a közgyűlés Falcione Gusztáv elnöke alatt Szakáll Adorján és Veszelovszky Péter bizottsági tagokból álló bizottságot küldött ki a pénztárak megvizsgálására.

A közgyűlés befejezésekor dr. Vojnits István főispánt lelkesen megéljenzették.

Ujdonságok.

Ő Felsége a királyné elismerése. Ő Felsége a királyné, mint a magyar vörös-kereszt-egylet védőnöke az egylet körül szerzett érdemeik elismeréséül többeknek sajátkezű aláírásával ellátott díszokmányt adományozott. A kitüntetettek között van az emberszeretetről és szívóságáról általánosan tisztelt jó főpásztorunk, Császka György, kalocsai érsek; díszokmányt kapott Schumacher Jakab hódásági földbirtokos is.

A miniszter köszönete. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Széchényi Jenő nagyváradi kanonoknak, a Széchényi József, volt zombori törvényeszkü elnök 25 éves jubileuma emlékére tett iskolai alapítványáért köszönetét fejezte ki.

Katonai kinevezések. Őfelsége a király Falcione Gyula honvéd hadapród tiszthelyettest a tényleges állományban hadnagygyá nevezte ki; kinevezte továbbá a tartalékban szintén hadnagyokká: Lacheta Béla, Radies Aladár, Spanyol József, Blumenthal Miklós, Klein Károly, Kocsis István, Kriszhaber Gyula, Becker Lukács és Proll Lajos volt egyéves önkénteseket.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Komlós Armin szabadkai adótitkár a kis-kun félegyházai kir. adóhivatalhoz ellenőrré nevezte ki.

Jóteknycélú szinelődés. A zombori szintelület január hó 7-én jóteknycélú előadást ad. Színe kerül a „Három testőr”, a felsővárosi nőegylet javára.

Érdekes tárcacikk. A mai és még folytatólag néhány számunkban igen érdekes tárcacikket közlünk. Latinovits Géza, bácsmegegyi nagybirtokos, a fővárosi lapoknak ismert nevű, jó tollu tárcáirola bocsájította rendelkezésünkre „Vázlatok Indiáról” c. leírását. A közözetlen tapasztalatokon alapuló, érdekesen és igen vonzóan megírt tárcacikk-sorozatára felhívjuk olvasóközönségünk figyelmét.

Köszönetnyilvánítás. A zombori iparos dalárdája 1896. évi december hó 26-án tartott dal- és táncestélye alkalmával felülfizetni szivesek voltak a következők: Mikosi Imre 2 frt, Novák Gyula 1 frt 50 kr, Amann Ferenc, Jubász Péter, Pribil Ernő, Nevora József, Nevora Ferenc 1—1 frt, Józits Ferenc, Hiltl Sándor, Bozsánszky István 50—50 kr, Dampfinger Ferenc, nemkülönbön Trischler Károly ur is szives közreműködéséért a dalárda hálás köszönetét.

Arcképleleplezés. A zombori izr. nőegylet, alapítója és nagyérdemű elnöke dr. Spitzer Mór aszszonyának és a zombori izr. hitközség, volt elnöke és érdemdes tagja dr. Spitzer Mór arcképe a hitközségi díszterem számára megfestette. Ezen arcképek tinnepélyes leleplezése 1897. évi január hó 3-án délelőtt 11 órakor a Vadásztkrt-szálló nagytermében fog megtartatni.

A főbíró tinnepeltestése. Dr. Balaton Gyula, az ó-becsei járás új főszolgabírája tiszteletére O-Becsén holnap, január hó 2-án az ottani nagyvendéglő dísztermében lakomát rendeznek.

Kórházi orvos. Baján az ottani izraelita kórház orvosává dr. Kóhegyi Károly választott meg.

Melléklet a „Bácska” 1. számához.

Adakozás a mohácsi emlékre. Szondy Mátyás kir. törvényszéki bíró gyűjtőjén a mohácsi emlékre folytatott adakoztak: Szemző Gyula 25 frt, Fernbach Péter 20 frt, Ertl testvérek (Bács), Fernbach Lajos (Temerin) 10—10 frt, Kozma László, Városvy Károly (Uj-Verbász), Roheim Károly 5—5 frt, Husveth István, dr. Berkes Zsiga 2—2 frt, Gergurov Milán, dr. Spitzer Mór 1 frt 50 kr, Schmidt Antal, Auth Vilmos, Hoffmann Károly, Kuncz Henrik, Rezsnyai Béla, Heindhofer Róbert, Hameder Károly, Andráska Alajos, Belt Sebestyén, Mayer István, dr. Bruck Armin, Fratricseviits nővérek, Tibor Mihály, dr. Thim József, Trischler Ferenc, Hauke Inre, Hoffmann Frigyes, Veszelovszky Péter, Lang Flórián, Weidinger N., Fratricseviits Béla, dr. Donoszló Vilmos, dr. Danninger Ádám, Bugarszky Miklós, Bikár Péter, dr. Konyovits Dávid, Juhász Jenő (Hódság), dr. Legrand Ferenc (Hódság), Berkes Reszó (Hódság), Garay Károly (Baes), Zányi Felix (Bresztovác), dr. Lalloseviits János, Walter Nándor, dr. Nikolits György, Nikolits Aurél, Lippert Ferenc, Sztráska György, Halász Dávid, dr. Konyovits György, Rajcsich László, Gallé Hugó, Preszly János 1—1 frt, Szlavy Ferenc 60 kr, dr. Kesserú Lajos, Schlagger Gyula (másodízben), Rothmayer Stefánia, Karakáseviits Milivoj, Koszanits Szilárd, dr. Scultéy Jenő (másodízben), Csernyánszky Sándor (Hódság), ifj. Kukula Antal (Bács) 50—50 kr, Kaich Miklós, Forgó Endre, Császár Ferenc, Raab János, Schwere János 30—30 kr, Gruda Károly, Hippich István 20—20 kr. — A gyűjtés végeredménye tehát 323 frt 50 kr. Szondy Mátyás kir. törvényszéki bíró az utolsó kimutatást a következő sorok kíséretében küldötte be lapunknak: Tekintetes szerkesztő ur! A mohácsi emlékre adakozók névjegyzékét azonnal a kérelemmel együtt a végösszeget kintintésével közzétenni kegyeskedjék. A begyűlt összegből 300 frt a zombori takarékpénztárban helyeztetett el gyűmölcsözőleg, az ezt meghaladó összeg az utóbbi időben gyűltlen össze, magammal tartottam, minthogy gyűjtésem eredményét január első napjaiban rendeltetése helyére küldöm. Hálásan köszönöm a mélyen tisztelt közönség bafias buzgalmat, melyvel lehetővé tette, hogy ily nagy összeggel járulhatunk Zombor és vidékéről a hősöknek emelendő szent emlék létesítéséhez. Kérem a helybeli lapok t. szerkesztőit, sziveskedjenek a közleményt becses lapjaikban közzétenni. Tek. szerkesztő ur készséges szolgálja Szondy Mátyás.

A színházlátogató közönség figyelmébe. Általános a panasza, hogy a színházban előadás alatt sokszor oly nagy zaj van, hogy bizony az előadást alig lehet hallani, annál kevésbé élvezni. Jó izlésű közönségünk szives figyelmét felhívjuk ezen pászokra s reméljük, hogy ezennel a hangosabb csevegéstől s az ajtók csapkodásától mindenki tartózkodni fog.

Hejreigazítás. A Bácska mult hó 11-iki számában egy hír jelent meg, melyben le van írva a bacs-borsódi templom újalakítása és közölte az e célra adakozó kegyurak névsora. Tévedésből kimaradt Lavinovits Gábor c. püspök neve, ki pedig egymaga több mint 200 forint járult az építkezésekhez. Örömmel pótoljuk a mulasztást és iktatjuk ide az áldozatkész főpap nevét.

Magyar államszámviteltan. Dr. Molnár István kir. főgimnáziumi tanár, okleveles államszámvevő „Magyar államszámviteltan” írt. Az első vagyis elméleti rész most jelent meg 424 lapdalal, míg a második, a gyakorlati példákat tartalmazó rész újév körül fog megjelenni. Kapható a szerzőnél Budapest VIII. ker. Baross-utca 38. Ára 4 frt. A címlapon és a bevezetésben kijelenti a szerző, hogy a „Magyar államszámviteltan” az élő gyakorlatból írja. Ezen tervét akként valósította meg, hogy a fontosabb tárcákhoz tartozó vagyonekező hivatalokba (így a vármegyék területén székelő több hivatalban is), az autonóm háztartásban, a központi számvevőségek szakmüveletei körül, az állami számvevőségek kiadásti főkönyvelésénél és másutt előforduló számlakodásról gyakorlati tanulmányokat végzett. Ezen élő gyakorlatot írja le a magyar államszámviteltan. Azok számára, akik magán uton készülnék az államszámviteltani vizsgára, nemcsak átnézetes és módszeres kézi könyv ez általában, hanem különösen azok számára teszi könnyűvé az államszámviteltan megismerését, akik tekintettel a közigazgatás bekövetkező átalakítására, már most kívánnak vizsgázni. Dr. Molnár István könyve a falusi jegyző összeíró munkájától kezdve a miniszteri tárcá záró számadásáig terjedőleg kidolgozott tananyagba beleilleszti, azután könnyen vezet és szépen tájékoztatja az olvasót. Szerzőnek inói értékét ismerjük ugy e lapokban, valamint egész Bácskában. Minden mondata egyszerű és világos. A műveben kifejtett sajátos módszere pedig egészen a kezdő közlebe tereli az államszámviteltan tudományt és így azt a gyengébbek is hamar fölfogják. Ezen gyakorlati celszerűségénél fogva mindazoknak, akik utalványozó hatáskörben, számvívó ügykörben vagy pénzügyi kezeléssel működnek, valamint azoknak, akik számviteli államvizsgára készülnék, ez uton is ajánljuk dr. Molnár István „Magyar államszámviteltanát”. K. S. F.

Előjárók választása Adán. Adán a mult héten tartott meg az előjárók választását. Megválasztottak: Wolf János gazdálkodó bírónak; Peczity Mladen törvénybíróknak; Czilezer Lipót közgyamnak; Krizsan István adószedő pénztárnoknak; Lepojev Rádó községi közpénztárnoknak; Vuits Blagoja és Varga Mihály csanyi esküdteknek. Városgazdái és rendőresküdti állásra szavazás utján: Lajkó János városgazdává és Protity Jócó rendőresküdti választott meg.

Szarvas Gábor szobra. Szarvas Gábor Adán felállítandó szobrának alapzata — mint Adáról írják — már elkészült s hátra van még egyedül a mellszobor, mely a folyó év elején szintén készen lesz s a felállításhoz misem fogja immár utját állani.

Gazdasági ismétlőiskola. B. Topolya község előjárósága most foglalkozik a gazdasági ismétlőiskola szervezésével. Az iskola már 1897. év első napjaiban megnyílik.

Eljegyzés. Lehrer Alajos újvidéki m. kir. adóhivatali számtiszt eljegyezte Nagy Aranka kisasszonyt Péterváradról.

Öngyilkossági kísérlet. Verner Ilona újvidéki cselédlány szerelmi bánatában a mult héten három csomag gyufa oldatával öngyilkossági kísérletet követett el. A rokonok hamarjában orvosi segítséghez fordultak s ma a bánatos szerelmes már túl van a veszélyen.

Bucsuvcosora. Széchényi József, Zombor város országgyűlési képviselője, a zombori törvényszék volt elnöke, ez utóbbi minőségében történt nyugdíjaztatása alkalmából tegnap este az „Elefánt” szállodában bucsuvcosort adott; a vacsorára hivatalosok voltak: a zombori törvényszék és járásbírósg bírói, jegyzői és tisztikara.

Huszonnegy óra. Nagy ujtásra készülnek a kereskedelmi miniszteriumban, mely ha be fog válni, ki van mondva az ítélet a mindenféle fajta szerkesztő zseb- és falórákra. A kereskedelmi miniszteriumban ugyanis elvben elhatározták, hogy a napot beosztó számlálást tizenkettő helyett ezennel huszonnegy számon végezzük. Az újításnak igen praktikus haszna lesz s gyökeresen fog segíteni azon a kellemetlenségeken, melyek eddig a vasúti menetrendek olvasásában és nyomtatásában, egyáltalán a vasúti időjelzések dolgában eddig előfordultak; véleményünk szerint is ez lesz a leggyökeresebb megoldás s bizáron hisszük, hogy a 24 órai időszámítás lassankint a polgári életben is helyet fog foglalni.

A tüzoltók új rangjelzése. A fővárosi, valamint a vidéki önkéntes és gyári tüzoltóságokat eddig főleg az tette gyanússá a közönség előtt, hogy tagjaik mindenféle egzotikus egyenruhákat viseltek s olyan aranygallérokat és vállszinórokat tűztek ki, hogy akár a generálisokkal összehasonlíthatók őket. Most a parádésnak vége van. Az országos tüzoltó-szövetség központi igazgatósága dr. Kék Lajos elnöke alatt illelt tartott, amelyen dr. Szily József előterjesztette az egységes rangjelzésre vonatkozó tervezetet, melyet elvileg az ideai országos tüzoltó közgyűlés már elfogadott. A központi elnökség most végleg kidolgozta és elfogadta a tervezetet, mely megállapítja a tüzoltók rangfokozatát és egyenruháját. Egyik főintézkedés a szabályzatban, hogy a főparancsnoki címet eltörlő. Ezennel a tüzoltóság vezetője csak parancsnok lesz s egyszerű posztgallert visel csillaggal és nem aranygallert. Ilyen gallert csak két tüzoltóparancsnok viselhet: az országos szövetség elnöke és alelnöke. A gyakorlati újítás remélhetőleg emelni fogja a tüzoltóság tekintélyét.

Sport-bál Szabadkán. Szabadka város sportkedvelő és partoló tényezői a közelgő farsangot is felhasználják arra, hogy az alig 2 éve fennálló, de már is ismert nevű szabadkai sport-egylet javára, ugy mint eddig, 1897. évi január hó 9-én est 9 órakor a Pest városához címzett szálloda összes termeiben sport-bált rendezzenek, mely bál, tekintve a mulatni vágyó közönség már eddig is tanúsított érdeklődését, igen látogatottnak ígérkezik. Az újdonság vonzerejével hatnak a torna- és vívógyakorlatok, melyeket Matkovich Miklós művezető vezényletére a szabadkai sport-egylet tagjai, közvetlen a táncot megelőzőleg mutatnak be. Hogy mennyire van felkarolva a sport-bál és hányan buzgólkodnak annak sikerén, elegendőnek tartjuk az elnökség névsorát ide iktatni, s ezek: Farkas Zsigmond, Magyar Jenő, dr. Paresetich László, Piakovits József, Raichl I. Ferenc, Rohonczy Lőrinc, Szarajlits Tivadar, Vermes Béla, Vermes Károly, Vojnits Béla (Simonfi), ifj. Vojnits István, ifj. Vojnits Sándor, és jónak látjuk megsugni, hogy a rendezők száma meghaladja a 70-et, ezek között pedig — bátran mondhatjuk — nem egy kitartó táncos van. Belépti jegyek az egyleti helyiségben (Kossuth-utca, id. Vojnits Máté-féle palota) és a rendező uraknál kaphatók egy személyre 2 írtért, három tagu család számára 5 írtért és a karzata 2 írt 50 krért. Ezenkívül néhány urból is kegyeskedett a jegyek elárúsítását elvállalni, hogy a nemes célu egyeletet komoly törekvésben ezáltal is támogatja. Moudanunk sem kell, hogy a rendezőség nem feledkezik meg az idén sem a csinos táncrendekről s a sport-bálak multja feljogosít bennünket annak kijelentésére, hogy ez lesz Szabadkán a közeledő farsangnak nemesak megnyitó, de a legkiválóbb mulatsága is.

Jutalomjátékok. Megkezdődtek a színházban a jutalomjátékok. Mult vasárnap Kemény Lajosnak, most vasárnap pedig Rátkaynak, ennek az ügyes komikusnak lesz a jutalomjátéka. Rátkay jutalomjátékát a „Vigécek”-et adják, a mely darabban Rátkay a közönségnek már kivívta a teljes rokonszenvét. A „Vigécek” harmadszor kerülnek színre s reméljük, hogy ez alkalommal — már a megjutalmazandóra való tekintetből is — szintén telt ház nezi végig az előadást. Rátkay, a ki ugyszólván mindennap nehez, fáradságos nagy szerepeket játszik, méltan megérdemli a közönség elismerését.

Dalostély. A zombori iparos dalárda folyó hó 26-án a Vadászkiirt összes termeiben megtartott dalostélye minden ízében kitűnően sikerült. Ugy a dalárda énekei, mint Janovics Lajos ur szavalata és a Ránay Magdolna k. a. és Volarich Lajos ur által előadott dialóg sűrű tapsviharot provokáltak. Zajos tetszést aratott Trischler Károly, lapunk kiváló tollu munkatársának felolvasása is. Az estélyen szép számu közönség vett részt, amely a legteljesebb sikert konstatalta. Igen kedves és érdekes volt a nemzetközi világpósta. A hangverseny után természetesen tánc következett, amely kiválóan kivirradtgot tartott.

A bajai leányok. A „Pesti Hírlap” írja: A bajai leányok immár nemesak szépségükről híresek, hanem mint jótékony hölgyek is tűndökölnek. Ugyanis Baján „leány-egylet” alakult, melynek hivatása egy népkönyvtár föntartani. A népkönyvtár már néhány hónapja fennáll és több szegény gyermeknek ad — ingyen — táplálékot. A nemes szívű hölgytagok fölvaltva vannak a könyvház s midőn az ebéd ideje eljön, fölveszik könyvha kötőjüket, a mi oly szépen illik mosolygó arcukhoz s fűrgén tálnak aranyos kacsóikkal az éhezőknek. E nemeszívű, tüde hölgyek nem riadnak vissza semmi fáradságtól; alakították vigalmi-biztoságot, mely karácsonykor dilletáns előadással egybekötött táncvigalmat rendezett, a mi odavonzotta a város intelligenciáját és kitűnően sikerült, vagyis sokat hozott a könyvhára. Figyelmükbe ajánljuk e követésre méltó példát minden magyar város szép hölgyeinek.

Vidéki hírlapírók szövetsége. December hó 27-én alakították meg Budapesten a vidéki hírlapírók szövetségét. Az alakuló közgyűlésen elfogadták az alapszabály-tervezetet és megválasztották a szövetség tisztikarát. Elnök lett Kulinyi Zsigmond, a „Szegedi Napló” kintnő szerkesztője. Lapunk felelős szerkesztőjét, dr. Balogh Ernőt, az igazgató választmányba választották be.

Jóváhagyás. A belügyminiszter a csantavéri második temetkezési-egylet alapszabályait jóváhagyta.

Pulykák, libák és csirkék. Lapunk egyik barátja figyelmeztetett bennünket arra, hogy ideje volna városunkban a pulykák, libákat és csirkéket jobban megrendszabályozni. Ezen állatok között abszolúte semmi fejelem nincs; szabadon járnak-kelnek az utcán, mintha bizony nem volna gazdájuk. A pulykáknak és csirkéknek, sőt igen sokszor a libáknak és kacsáknak is fögyülekező helytük a vármegyeház előtt levő ter. Lapunk barátja megbotránkozott azon, hogy itt, a város közepén, a megyepalota előtti szép téren mindig százával láthatók a házi szárnyasok. Magunk sem tartjuk a dolgot helyén valónak s hisszük, hogy az esztétikai szempontból valóban abnormalis állapot rövid időn belül megszűnik.

Eljegyzés. Dr. Belohorszky János újvidéki ügyvéd eljegyezte Hornyánszky Jolán kisasszonyt Budapestről.

Jóváhagyás. A belügyminiszter a bacs-topolyai katolikus népkör alapszabályait jóváhagyta.

Névváltoztatás. Kiskoru Grünfelder Mihály szabadkai lakos vezetéknévét belügyminiszteri engedéllyel „Gombos”-ra változtatta.

Telefon a Tiszában. O-Becsés és Török-Becsés a Tisza két ellenkező partján levő községet a tavasszal telefontal összekötik. A telefon kábelje, mely a Tiszában lesz, 10,000 frtba kerül.

Verekedés. Egy leány miatt véres verekedést idéztek elő a mult héten Keredzsin Mihály, Zsikelin Rádó és Gyószits Zsvikó ó-becsei legények. Egy este több leány társaságában beszélgetett Keredzsin Ráda és Zsikelin Mihály a sarkon, Gyószits Iriskó háza előtt. A lányok között ott volt a fiatal Gyószits szemefernye is, kit nagyon féltett a két másik legénytől. Amint kilépett Gyószits Zsvikó az utcára, meglepetve látja, hogy ellenfelei erős ostrom alá vették a kis leányt. Erre a látványra a vér a fejébe szállt s minden tekintőre nélkül végig húzott egynéhányat füttykösével pajtásain. Zsikelin sem vette tréfára a dolgot s olyant talált ölmos botjával Gyószits fejére ütni, hogy az véresen és eszméletlenül zubant a földre. Gyószits sérülése még most is oly súlyos, hogy kihallgatható nem volt, miután beszélő-tehetségét is elvesztette.

Vesztett ebek. Prigl-Szt. Iván községben december 24-én egy veszett eb mart meg még 3 ebet, melyek viszont 12 embert martak meg. Nagel Samu szőntai körállatorvos a helyszínen azonnal megjelenve, a veszettséget konstatalta mind a 4 eben. Dr. Fischl Apatinból a megmart embereket azonnal előzetes gyógykezelés alá vette; a községi elöljáróság az összes embereket még az esti vonattal a Pasteur-intézetbe Budapestre küldte fel.

Művészet és irodalom.

Mit kíván a közönség? Azt mondják, hogy a közönség tetszését nehéz kielégíteni. Már a mi a hírlap olvasó közönséget illeti, a mai időben annyira a lap, hogy bizony tetszése szerint válogathat mindenki belőlük. És mégsem könnyű a választás. A sok reklám, ígérgetés, ajándékozás, ha nem is téveszti meg a jó izlésű közönséget, de a lapok nagy száma egészen zavarba hozza. Mégis miszerint választ a magyar közönség, mi az, a mit egy laptól kíván? Az, hogy legyen az a lap a magyar sajtónak egy olyan organuma, a mely eszmékét és nagy nemzeti ideákat szolgál, a mely minden érdekűtől és hatalmi befolyástól függetlenül száll sikra a nemzet igaz és nagy érdekeiért. Legyen az a lap olyan, a melyet nem kizárólag az üzleti és anyagi érdekek vezérlelnek, a mely nem kész szolgálja mindenféle rendszernek, hanem a mely csak egy vezérelvet ismer, az igazság és a tisztesség elvét. Igen, a magyar közönség a sajtót még a maga nemes és tiszta rendeltetésében szereti. A magyar hírlapirodalomban ma ezeknek az eszméknek egyik legnagyobb tollu képviselője Bartha Miklós, az ország legelső és legnagyobb publicistája, a ki fényes vezérelkekével, melyeket a Magyarország hasábjain ír meg, valósággal elragadja a közönséget. A Magyarország-nak egyébiránt egész írói gárdája ebben az irányban halad. Holló Lajos orsz. képviselő a lap felelős szerkesztője, Incedy László a helyettes szerkesztő és a többiek valamennyien a független szabad sajtó munkásai. Ez magyarázza meg, hogy a művelt közönség aránylag rövid idő alatt annyira felkarolta a Magyarországot, hogy az ma egyike a legelterjedtebb lapoknak. A Magyarország egyébiránt pártatlanul gyors és jó hírszolgálatával, kedves, eleven tárcáival és minden tekintetben gazdag tartalmával erre az osztalton és általános elismerésre igazán reá is szolgál. Ha ehhez még hozzá vesszük, hogy a Magyarország az éjjeli gyorsvonatokkal már szétrepítették az ország mind a négy tája felé és így reggel már a legtávolabbi helyen is olvashatja a közönség a Magyarországot, míg a többi lap csak délben, vagy este jön meg, ugy ez a nagy zsurnalisztikai előny csak hozzájárul ahhoz, hogy a Magyarország egyike legyen a magyar közönség legkedveltebb lapjainak. A Magyarország kiadóhivatala Budapest, Sándor-utca 2. sz. alatt van, a lap előfizetési ára pedig az, a mi más lapoké: egy óra i frt 20 kr, negyed évre 3 frt 50 kr, fél évre 7 frt, egy évre 14 frt.

A francia nyelvet tanulók és beszélők könnyen, kellemesen és a szobóság megszerzését illetőleg bámulatos eredménnyel olvashatják a Budapestben megjelenő „Le Progrès” című francia szépirodalmi hetilapot, mely magyar, (illetve külön kiadásban német) jegyzetekkel kísérvé közli a modern francia irodalom legjelesebb termékeit. E lap, mely a francia irodalom és a francia szellem terjesztésével hazánkban újabb időben elharposított német szellem egysúlyozására van hivatva, mindazoknak, kik a francia nyelvtan elemeit és a legközönségesebb szavakat birják, már kitűnő alkalmat ad a nyelvnek kellemes módon való elsajátítására, de hasznos és élvezetes olvasmányt nyújt az előrehaladottabbaknak is, akik általa a legkiválóbb francia írók legújabb szellemes műveivel, (kisebbs elbeszélések, humoreszkek, causerie-k, külföldiek) ismerkedhetnek meg. Az érdeklődőknek mutatványokat ingyen küld a kiadóhivatal (Budapest, József-körút 33. sz.)

„Igazság a földön.” A Nemzeti Iskola, Benedek Elek, e kitűnő tanügyi lapja is karácsonyi mellékletet adott az idén olvasóinak. Ezen a mellékleten csak egy olvasmány van, az azonban méltó arra, hogy mennél szélesebb körben figyelmet ébresszen. Gárdonyi

Gézának egy gyönyörű legendája ez: Igazság a földön, melyhez hasonló szép költemény rég jelent meg. Midőn Gárdonyi a remek alkotását kiemelték, nem mulasztottuk el, hogy őszinte elismeréssel ne illessük a Nemzeti Iskola, az egyetlen tanügyi lapot, mely mindig bátor szövegű tanárak és tanítók s ezzel a nemzeti kultúra érdekeinek, egyben nagy gondot fordít a magyar irodalom ápolására is. Erre vall az is, hogy új évtől kezdve külön regény és novella mellékletet ad olvasóinak. A Nemzeti Iskola az egyetlen tanügyi lap, mely politikai is egyben s így joga van hozzá szólni az általános érdekű politikai kérdésekhez is. Eleven, jól értesült, azon melegeben közli a fontosabb tanügyi híreket s felszólalásai sokasom hangzanak el a pusztaiban. Kiváló érdekességet kölcsönöznek a lapnak Székely Huszár beti krónikái is, melyekben a hét aktuálisabb kérdéseivel foglalkozik szellemesen és mindig találóan. A Nemzeti Iskola hetenként egyszer jelenik meg s előfizetési ára negyedrét 1 frt, fél évre 2 frt, egész évre 4 frt. Kiadóhivatal: Budapest, Rottenbiller-utca 5. sz. a.

A Pesti Hírlap Naptára. Immár betedik évfolyamába lépett a Pesti Hírlap nagy népszerűsége jutott karácsonyi ajándéka, az a nagy képes naptár, melylyel évről-évre megörvendeztetni előfizetőit. Az 1897. évfolyamban az aranyostollú Mikszáth Kálmán ugyan nem folytatja Katángy Menyhért képviselő úr érdekes életrajzát, — talán kibukott szegény az ideai választások alkalmával, — hanem azért van a naptárban annyi érdekes olvasmány és annyi kép, mint egy más naptárban sem. Irtak a naptárba: Murai Károly, Tóth Béla, Kóbor Tamás, Quintus (Kenedi Géza), Vértessy Arnold, Vértessy Gyula, Szántó Kálmán, Sas Ede, báró Jósika Kálmán, Prem József, Kézdi Kovács László, Fekete Gábor, Németh Ignác, Bede Jób, Zempléni Árpád, Gyöngyösi László, Gyalui Farkas, stb. Költeményeket: Szabó Endre, Luby Sándor, Györy Ilma, Lampérth Géza, stb. Kép nem kevesebb mint hatvan foglaltatik a naptárban. Kiegészítik ezt a páratlanul dús tartalmat különféle tájékoztató közlemények a közönség számára, hasznos tudnivalók a mezőgazdaság köréből, vásárok jegyzéke, sakkjátszmák és egy sereg adoma. Valóban érdemes és hasznos könyv, melynek az a főelőnye egyéb karácsonyi ajándék-könyvek, albumok stb. fölött, hogy egész éven át hasznát veszi, aki kapja. Még csak azt említenék meg, hogy a naptár kiállítása igen díszes Roskovic művész rajzával a címlapon.

A Barátfalvi lévita címen írja meg a Pesti Hírlap-ban koszorús költőnk, Jókai Mór, azt a regényét, melylyel éppen negyven esztendővel ezelőt maradt adósa a magyar olvasó közönségnek s mely az Elátkozott család befejező része lett volna. És az is lesz ez a század elejéről való korrajz, melyet méltán a legnagyobb érdeklődéssel várhatunk. A Barátfalvi lévitát az új évfolyamban közli a Pesti Hírlap, mely ma az írók fejedelemén kívül a legelső rangú publicistákat és a legkedveltebb tárcáírókat sorolhatja munkatársai közé. Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, Tóth Béla, Agai Adolf (Porzó), Murai Károly, Kenedi Géza (Quintus), Kozma Andor (Koboz), Gerő Ödön (Viharos), Kóbor Tamás, Gárdonyi Géza, Kálnay László, Szabó Endre, stb. stb., bizonyára oly névsor, melylyel ma egy más lap sem dicsekedhetik. A Pesti Hírlap abban is egyedül áll a lapok közt, hogy legtöbb külön kedvezményben részesíti előfizetőit; ilyen a karácsonyi ajándékul adott nagy képes naptár, mely éppen most jelent meg s küldetett szét a lap előfizetőinek; ilyen továbbá a havonként szétküldött jegyzéknapló, melyet szintén minden előfizető megkap. Kedvezményesen áron kapja továbbá a Pesti Hírlap minden előfizetője a Párisi Divat című, díszes kiállítású heti divatlapot. A Pesti Hírlap, ha alakra nem is, de tartalomra nézve ma a legnagyobb, legterjedelmesebb lap, mert minden nap 20—24, ünnepek és vasárnapokon 32—40 oldal terjedelemben jelenik meg s az ára mégis csak 3 frt 50 kr negyedrét, 1 frt 20 kr egy óra. A Párisi Divat-tal együtt negyedrét évre 4 frt 50 kr. Mutatványszámokat kívánatra öt napig szívesen küld a kiadóhivatal (Budapest, V., Váci-körút 78. sz.)

Párisi Divat. Harmadéve, mikor a Párisi Divat első száma megjelent, a magyar olvasó közönség csakhamar észrevette, hogy oly divatlap indult meg, a mely ugyazólván új időszakot kezd meg a divatlapok irodalmában. Első sorban is az nyerte meg a közönség tetszését annyira, hogy a Párisi Divat-ban egyszerre egyesítve látta azokat a jó tulajdonságokat, melyeket eddig nemesak hogy ritkán voltak meg együtt, hanem a melyek közül az egyik ugyazólván kizárni látszott egymást az összes többi divatlapoknál. Így például az egyik, melyben a rubrikák díszes voltára volt fektetve a főszűl, képtelen fénytűző, pazarló irányt hirdett; a másik, mely egyszerűbb akart lenni, az izlést, az eleganciát tévesztette el szem elől teljesen. Az ok az volt, hogy az ily divatlapok, bár hirdették, hogy képek igazi párisi, londoni képek, voltaképp csak a Berlinek, Bécsen átjött s így meghamisított divatot mutattak be. A Párisi Divat az első, a melynél csakugyan kimutatható a képek párisi eredete, sőt az is, hogy az ábrák egytől egyig a legnagyobb párisi szabócégek (Worth, Fourney, Frocaine, Montailé, Felix, Meunie) mintaruhái, melyeket vagy maguknak a műterem főnökeinek rajzai, vagy pompásan sikerült fényképek után mutat be a lap. Hogy a szöveg is lépést tartson a képekkel, a lapot Párisból Mme Cécile de Brontelles, Londonból Miss Jessie Waaren Ashworth tudósítja a divatújdonságokról. A második évfolyamban megindult újítás is igen szerencsés, mert a lap külön e célra feltartott oldalán a londoni mintaruhák vannak bemutatva walesi hercegnő udvari szállítóinak, a Redfern és az Ulter háznak mintái. A külföldi tudósítások mellett azonban gondoskodva van arról is, hogy legyen sok oly cikk, mely a bazaar viszonyokra, magyar háztartásra, társadalmi életre illő. Elég a megjelent cikkek közül csak néhányat említenünk. A keztűl kiméltése; — Hogyan vegyük ki a foltokat; — Othon készíthető dekoratív tárgyak; — A függönyök tisztítása; — A fehéreműs szekrények; — Vendéglátás; — Divatos asztalnemű; — A jour; — Szobai virágok; hogy lássuk, mennyire minden tárgyat figyelemmel tart a lap. A mint a vagyonszámba olvasóknak szórakozást, izlést ad, a szegényebb sorsuaknak a keresetet megkönnyíti, p. u. kintő szabásmintái s számos háziipari dolog magyarázata által. — Miltók a többi képben a pompás színezet divatképmellékletek is. A hölgyek részint a cikkek keretében, részint a szerkesztői füzetek révén minden kérdéssükre megnyerik a választ, úgy, hogy a legkisebb falukban lakó hölgy is teljesen párisi izléssel öltözhetik

a lap nyomán s a mi fő, teheti ezt kevés költséggel is. Ertesülnek az olvasók a legolcsóbb bevásárlási forrásokról is, melyekből különben a szerkesztőség is beszerzi neki bármit. — A laphoz gazdag szépirodalmi melléklet is járul s ez érdekes, illusztrált regényeket közöl, továbbá beszéleteket s más rövidebb közleményeket a fővárosi életből stb. Előfizetési ára egész évre 8 frt, fél évre 4 frt, negyedrét 2 frt. A Pesti Hírlap pol. napilappal egész évre 18 frt, fél évre 9 frt, negyedrét 4 frt 50 kr. Mutatványszámával szívesen szolgál a kiadóhivatal.

Színház.

A boszorkányvár.

Szerda, december 23.

Millőcker régi, jó és kedves zenéjű operettjét láttuk igen jól betanult előadásban. Különös érdeklődést keltett ez előadás iránt azon körülmény, hogy most volt legelőször alkalma Nógrádnak, a tarsulat tenoristájának magát nagyobb szerepben bemutatni. Józsi csordást adta és dícséretére legyen mondva, teljes sikerrel. Hangja tiszta, erős, pianói kellemekek, iskolázottsága pedig olyan, hogy az ő vezetése mellett lehetetlen az együtteseknek nem a legjobban sikerülni. Másrészt játéka feszletlen, biztos volt, prózája pedig értelmes. Az ő Józsi énekben és játékban egyaránt kiváló alakítás volt, a melyet szűnni nem akaró tapsok jutalmaztak. Mellette Kemény gyakorlott énekesnek és ügyes alakítóknak mutatva be magát. Rátkai (gróf Kányavári) szerepében kabinet alakot produkált. Hevessy Janka (Carolie) énekében kellem, játékában elevenesség volt. Lipsey Józsi énekszámait szépen adta elő.

t. k.

Árvalányhaj.

Péntek, december 25.

Népszínmű 3 felvonásban. Irta: Rátkay László. A „Felbő Klári” szerzőjének új darabja — bérlet-szünetben — kevés közönség előtt került színre. A kevés közönség azonban gyönyörködött a darabban és zajosan tapsolta Lipsey Józsiát (Keve Ruzsa) és Keméty (József), kik kedvvel játszottak a temperamentumukhoz illő szerepükben és szépen énekeltek, a miért meg is érdemelték a minduntalan felhangzott tapsokat.

A keretből mellettük erősen kiváltak Leővey (Bán Pál) és M. Nagy Mari (Borosa), kik szintén kaptak többször nyílt jelenetben elbűvölt. Palágyi (Jámber Vince tanító) alakítása teljesen elbűvölt volt. Latabár (Lajcsi kocsis) folyton meggyőzővel járt-kelt és esetlen ugrándozásaival akart hatni, a mi azonban nem sikerült neki, mert nem tetszést, hanem szánalmat keltett. Ferenczy (Pörge Péter) és Rátkai (Pörge Pali) jók voltak, mint rendszeren.

t. k.

Orpheus az alvilágban.

Szombat, december 26.

A közönség sokat kacagott és jól mulatott, bár az előadás egyike volt a gyengébbeknek. A szereplők nagy része igen bizonytalan volt a szerepében.

Nógrády (Plutó) és Hevesi Janka (Euridike) sűrű tapsokat kaptak s énekléssel valóban rá is szolgáltak. Ferenczy és Kömley ma is megnevettették a közönséget. Szelényi is jó volt.

Az általános kritikai vélemény az volt, hogy ezt az operettet már láttuk Zomborban sokkal jobb és összevágóbb előadásban.

Kr.

II. Rákóczy Ferenc fogsága.

Vasárnap, december 27.

Történeti színmű 5 felvonásban. Irta: Szigligeti Ede. Kemény Lajos színtársulatunk ere dék tagja jutalomjátékul választotta e darabot és abban II. Rákóczy Ferencet ábrázolta. Nehéz és szép szerep ez színpadi értelemben, Kemény sikerrel játszotta meg és tanúságot tett arról, hogy azt alaposan tanulmányozta.

Egészben véve azonban a darab előadása nem állt azon a magaslaton, melyet méltán várhatunk volna. Az egyes jelenetek nagyon változó eredménnyel követték egymást. A játék vonatott, színtelen volt. Csúpan M. Nagy Marinak (Zrínyi Ilona) volt néhány sikerült jelenete, úgy Holéczy Ilonának is, ki Amáliát személyesítette. Leővey találé vonásokkal ábrázolta Bercesényi Miklóst, Kömley (Pater Knittelius) itt ott szintén kellő alakításban mutatta be szerepét, de valódi sikert azért senki javára sem konstatálhatunk. Székely (Károly) botrányos szerep nem tudását pedig határozottan megrogjuk. Csak a sugót emeljük ki, mint a ki szerfölötti erőlködésében eltévesztette, hogy az ő tisztje legfőbb az előadónak elszügni, de semmiesetre a közönségnek elétklamálni a darabot.

t. k.

A csók.

Hétfő, december hó 28.

Dóczy Lajos ismeretes, költői szépségekben gazdag vígjátékának előadásában gyönyörködött közönségünk. Maritát Kápolnai Irén játszotta. Finomsággal alakított és elragadó naivitása, közvetlen játéka minden jelenete után tapsokra ragadta a közönséget. A csók költői definícióját elragadó kedvességgel suttogta el, és érte a nyílt színen meg-megújuló tapsokat nyert.

A sikerben vele osztozkodott Holéczy Ilona (Blanda), ki szerepét kellő érvényre emelte, úgy Kömlei (Sobrinus) is komikus szerepét a túlzásig kiaknázta. Palágyi (Adólar) szerepét, ennek betegsége folytán Rátkai vette át, Carlot pedig Rátkai helyett Pálfi játszotta. Előbbi megfelelt feladatának, utóbbi azonban nagyon is komoly volt és a jambusokat úgy ropogtatta, hogy az érzékeny fül trocheusoknak hallotta. V. Takács Mari kedves Angela volt és itt ott szép szavatalával ért el hatást. Latabár (Fidelio) folyton meggyőzővel jár, ha öreg, ha fiatal szerepben látjuk is, — a saját érdekében jó lesz erről leszoknia. A rendezés jó volt.

t. k.

A létért való küzdelem.

Kedd, december 29.

Színmű 5 felvonásban. Irta: Dandet. Fordította: Ambrus Vilma.

A regényből irt dráma előadásáról elismeréssel szólhatunk.

A cimszerepben (Astier Pál) Palágyi igyekezett a szerző intencióinak megfelelő alakítás mutatni be és ez többé-kevésbé sikerült is neki. Hogy teljes sikert nem arathatott, az nem egészen ő rajta mult. Dacára annak, hogy Astier Paul temperamentumából kifolyólag nem tudta tökéletesen ellenszenvenné tenni, a közönség szemében így is elég gazembernek tűnt fel a szerző ki-gondolt alakja. Mindenesetre több szelidség volt benne, mint kellett volna, alakítása azonban így is kielégített bennünket.

Holéczy Ilona a hercegnőt (Astier Paul neje) játszotta. Ez az alakítása teljesen tisztázta előttünk a róla való véleményünket. E szerepben az érzelmek sokféleségét kell az alakítóknak játékával visszatükrözni. Ez sikerült Holéczy Ilonának, sikerült oly módon, melynek hívója mindenkor kiváló egy vidéki tarsulat erejéhez. Játékával igen ügyesen és jellemzetesen tudta arcán visszatükrözni benső vergődéseit, gesztusában is volt valami eredeti, csak itt ott látszott rajta a tudatosság egy neme, a mi néha alpathot vont maga után. A közönség lelkes tapsokkal adózott művészetének és 4-ik felvonásbeli nagy jelenete után többször kellett a lámpák előtt megjelennie.

Leővey a postatiszt, Rátkai (Clemineau) szerepében jók voltak, Ferenczy (kastélyfelfügglő) ügyes karriaturát mutatott be, Kemény a dadogó Antonint kissé színtelentül állította elének.

M. Nagy Mari (Szelényi Emilia helyett) is elfogadható produkált, Kápolnai Irén (Lidia) és V. Takács Mariska (Eszter) kedvességgel játszották el szerepüket.

A rendezésben nem egy kifogásolni valót találtunk. Arról, hogy a rendező ceruzája jól meghuzgálta a darabot és hogy a kastély előterme érthetetlen volt — hallgatónk, de hogy a dráma zárjelenetében Vaillaut pisztolya csőtűrtököt mondott, már csak azért is fel kell említenünk, mert a komoly drámának, ezért lett bohózatí vége.

t. k.

Levelezés.

Kupuszina, 1896. évi december hó 27.

Kedves szerkesztő ur!

Miután becses lapja, a „Bácska” nem monopóli-záltan Zomboré, de az egész vármegyéé; miután továbbá mi, mint affele ritka vendégek, a tolatkodók közé sorozhatók legkevésbé vagyunk; miután végre nem holmi ósdi csodadolgokról, hanem a legfrissebb, még alig le-folyt saison eseményeiről óhajunk e helyütt referálni: erősen tápláljuk magunkat az édes reménnyel, miszerint jelen soraink a végzetes szerkesztői ceruza mindenemű vérengzése nélkül fogják a napvilágot megpillantatni s unalmas, vagy esetleges szórakozást szerzhethet mind-azoknak, kik az effele társadalmi pepecsek iránt érdek-lődnek... Legfrissebb, alig lefolyt saison... melyik lehetne ez, ha nem a karácsonyi saison? Nos, tehát e saison tudósítói leszünk s ha az e fajta referensek rendes szokását követnők, úgy iszonyú hűböt csapnánk s meg-ítve a nagy dobót... drumm... drumm... harsány hangon kikiáltanók, hogy hát tudtára adatik mindenkinek, akiket illet, miszerint a kupuszinaii tantesztület által karácsony második- és harmadnapján a „Tanitók háza” javára rendezett műkedvelői előadás fényesen sikerült és még fényesebben sikerülhetett volna, ha a kupuszinaii utak birhadt járhatlansága a vidék megjelenését nem lehetetlenítette volna. Amde nem tartozván e nagyhangu dobosok közé, egész szeréységgel csak annak konsta-tálására szorítokozunk, hogy a jelzett műkedvelői elő-adás az adott viszonyokhoz mérlegelten reményen felül sikerült, s arra az ott jenvoltak — biztosan hisszük — sokáig kedvesen fognak visszaemlékezni.

Színterül az egyik iskolaterem lőn műlésszel be-rendezve. Előadott a „Jeremiás siralmai” című bohózat és a „Leánykérő” népszínmű. Mindkettőnek kivitele messze túl emelkedett a szokott műkedvelői előadások szintjén s bármely nagy városnak becsületére szolgált volna. Méltó elismerés illeti ezért az előadókat, kik oly átérezve, oly temperamentummal, oly pompás kikkel s oly összevágóan adták szerepeiket, hogy a legkényesebb izlést is teljesen kielégítették.

Az első darabban különösen kitént Kisimrédy-Hirman Maria urnó, ki Lidi szerepében pompás játéka-val feledhetlen élvezetet szerzett a közönségnek. Ugyan-ily dícséret illeti Skolasztika szerepében Ivencz Frigyes urnót és Jutka szerepében Török Gabriella kisasszonyt, kik mindketten kiváló ügyességgel álltak meg helyüket. Pompás humor alakítást mutatott be Nagy János ur Bibircsöki Tóbiás, Ivencz Frigyes ur Szuszinka Jeremiás és Kammerer Róbert ur Karscsu Pista szerepében. A két biztost Csomor Gyula és Merscher Ferenc urak bravórral játszották.

A „Leánykérő” című népszínműben, — mely a magyar nép költői kedélyvilágát festi harmonikus meleg színekben — a főszerepet, Kata szerepét Török Irén k. a. játszotta, kinek bájos megjelenése, eleven játéka és jellemző alakítása lelkes tapsokra ragadta a közön-séget. A darab többi női szereplői, azok a tűzről pattant helyre magyar menyecskek: Kisimrédyne, Ivenczne urnó, Török Mariska és Gabriella kisasszonyok kiténtő jökedvű játékkal erőteljesen járultak a siker emel-éséhez. De teljes elismerést érdemelnek a férfi szereplők is, Nagy János, Ivencz Frigyes, Merscher Ferenc és Kammerer Róbert urak is, kik kiténtő felfogással alakí-tottak s arattak jól megérdemelt tapsokat.

Midőn a zárjelenet után a függöny leggyördült, a tapsvihar tomboló erővel tört ki, s a szűnni nem akaró kihívás s ujjazás meggyőzhetette úgy a közreműködő hölgyeket, mint urakat, hogy fáradozásuk teljes sikert aratott.

Az első lépés tehát nálunk is megtörtént arra nézve, hogy a társadalmi élet fölrazassék azon dermesztő letbargiából, melyben hosszú évek során át sinlett, s ha a visszavonás átkos ördöge föl nem itendi közöttünk hydra fejét, úgy biztosra vesszük, hogy a jövőben nem csak utaink átkozott rosszóságáról, de a szellemi élet pezsgéséről is leend többszörös alkalmunk e helyütt referálhatni.

A revoir.

Zádor.

yi igyekezett a...
Dacára annak,
kiólyólág nem
közönség sze
fel a szerző ki
ség volt benne,
y is kielégített

Paul neje) ját
előttünk a róla
zelmek sokféle
zattikörözní. Ez
hódón, melynek
rsulat erejéhez.
n tudta arcán
usában is volt
a a tudatosság
maga után. A
zetének és 4 k
keltett a lámpák

ean) szerepében
ügyes karrika-
Antonint kisse

vet) is elfogad-
és V. Takáts
el szerepüket.
valót találunk.
gálta a darabot
olt — hallga-
illiant pisztolya
el kell említe-
bohózáti vége.

f. k.

ber hó 27.

nem monopoli-
niután továbbá
ök közé soroz-
re nem holmi
még alig le-
ült referánci:
nyel, miszerint
mindennemű
megpillantani
rezhetni mind-
k iránt érdek-
... melyik
Nos, tehát e
rensek rendes
pnánk s meg-
... harsány
mindeneknek
ntestület által
"anitóik háza"
yesen sikerült
a a kupuszínai
jelenését nem
e nagyhangu
nuak konsta-
kedvelői elő-
eményen felül
an hisztük —

müzléssel be-
cimű bohózat
ének kivitele
előadások
etere szolgált
ókat, kik oly
pas kedvvel
legkényesebb

at Kisimrédy-
ompás játéka-
gnek Ugyan-
nek Frigyesné
a kissaszonyt,
meg helyüket.
agy János ur
uka Jeremiás
peben. A két
ak bravourral

, — mely a
onikus meleg
Török Irén
eleven játéka
dta a közön-
tüzről pattant
Ivenczné ur-
nyok kitűnő
siker emelék-
éri szereplők
er Ferenc és
ogással alakí-

leggördült, a
ni nem akaró
közreműködő
teljes sikert

gtörtént arra
on dermesztő
z sinlett, s ha
di közöttünk
jövőben nem
szellemi élet
nk e helyütt

A HŰSÉG.

Késő este tért baza a festő-iskolából. Egész napját az akadémián töltötte s csak éjjelre kereste fel kis szobáját a szálló ötödik emeletén. Sötét volt már az egész épületben; a mellette levő szoba ajtaján szűrődött át némi fény. Néhány napja egy fiatal leányt látott e szobába menni. A folyosó felhalmában csak nehezen vette ki alakját, arcvonásait. Csinos barna leánynak tetszett, tudta, hogy nem párisi, mert ruházata elárulta. Egyebként nem törődött vele.

Szobájába tért. A kandallóban a kialudt tűz utolsó parazsa csillogott még. Lámpát gyújtott s teát készített magának. A kis szoba butorzata egy menyezetes ágyból, szekrényből és asztalból állott. A falakon festői vázlatok. Emitt egy tájkép, egy női fej, egy emberi test többé vagy kevésbé kidolgozva. Egy állványon egy félíg kész kép, egy fiatal leány ülve.

A teát felforralt; lefekvés előtt újságját akarta elolvasni. A szomszéd szobából fájdalmas sóhajokat s halk zokogást hallott. Szokatlan volt előtte, de csakhamar közönyös lett s újságjába mélyedt.

Ajtaján egyszerre kopogást hallott. Sietve kitért, mert azt hitte a pincér keresi fel valami megbizással. Előtte egy női alak állott fehér pongyolában, bekötött fővel.

— Uram, segítsen rajtam... meghalok! — szólt izgatottan és ájultan rogyott le a küszöbön.

A meglepetésből felocsúdvá karjaira vette a leányt s szobájába vitte. Sietve hívta a szálló személyzetét s orvosért küldött.

Az orvos nagymérvű idegességet konstataált, melyhez heves fogfájás járult s ez okozta az ájulást. Orvosságot rendelt, nyugalmat ajánlott s másnapra megígérte ismét látogatását.

Iván, fiatal festőnk a leány szobájában maradt, míg az orvos nem távozott. Ekkor ő is menni készült. A beteg így szólt hozzá:

— Uram, önnek halálával tartozom. Betegségem miatt jöttem egyedül Párisba. Ma este különösen crót vett rajtam és amikor fájdalommal már nem tudtam uralkodni, elhagyatottságomban önhöz fordultam segítségért. Fărădságáért fogadják ezerszeres köszönetemet s remélem nem fogja ezental megvonni látogatását!

Ivánra a leány halvány arca, beszédes nagy szemei kellemes benyomást tettek. A fehér párnán szétbomlottak fekete fírtjei, a menyezet kék függönyét át halvány fény esett arcára. Nem annyira szép, mint érdekes fej volt, méltó egy festő tanulmányozására. Megígérte, hogy eljön tudakozni hogyléte felől és köszönve távozott.

Hisz ő is oly elhagyott volt e nagy városban! Néhány hó előtt jött fel a vidékről, hogy a festészetben kiképezze magát. Beiratkozott az akadémiára. Talált ott mindjárt vig társakat, akik egy éjtel sem tölthetnek a nyárspolgárnak való alvással. Kávéházról kávéházra jártak a Quartier latinben, álarcos meneteket rendeztek, a nyilvános tánctermeket látogatták. Véltek tartott néhány héten át, de csakhamar beleunt s nyugodtabb társaság után vágyott.

Karácsony felé járt az idő. Az utcákon semmi nyoma a hónak. Hűvös szél fújt és néha esett. A boulevardok mentén sátrakat, bódákat títottak fel és árultak mindenféle apróságot. Nem szép ünnep a karácsony Párisban. Ahol nincs meg a családi élet bensősége, ahol a hideg nem kényszeríti az embereket a szobába huzódni a kandalló köré: ott a télnek ez ünnepje is vesztit melegségéből. Iván visszagondolt kis falujára, ahol apja, anyja mellett, testvérei körében töltötte máskor ez ünnepet. Fel nem kereshette őket pár napra, mert sok költséggel járt volna a bosszu út. Majd ha már képeit a Salonban kiállítják s drága áron kelnek el, akkor mily könnyen bazarozhatik! E gondolatnál aludt el.

Másnap reggel az akadémiára ment. Rajzolt egész nap, este valamivel korábban tért vissza a szállóba. Szobájába vitte festőszereit s rögtön betegének látogatására sietett. Egy asszonyt talált nála, aki ugyanazon házban lakott s régebben ismerte a fiatal leányt. Betegségében most ő ápolta.

— Jobban van-e már? — kérde Iván belépve.
— Ma már sokkal jobban érzem magam. Az a gonosz fog bántott tegnap annyira, hogy azt hittem nem élem át az éjtel. Ön megmentőm volt s szép, hogy ma is megemlékezett rólam — válaszolt Francine.

— Nem oly nagy az én érdemem — szabadkozott Iván — de elhagyatottságomban csakugyan végzetessé válhatott volna idegrohamom. Miért jött fel így egyedül Párisba?

Iván az ágy mellett foglalt helyet. Kérdő tekintetét a leányra szegezte, míg az ápolónó a tűzet szította.

Francine elmondotta, hogy idegessége miatt jött Párisba, hogy néhány orvostól tanácsot kérjen. Roknainhoz kellett volna szállnia, de minthoogy azok a város külső részében laktak, tőlük nem látogatott volna el az orvoshoz. Így tehát egyedül vett fel szobát a szállóban. Az orvos meghagyása szerint egy hónapig kell Párisban maradnia, hogy betegségét némiképp szüntesse.

— Itt is pihenem kellene, folytatá, és oly unalmas egyedül lenni. Csak ritkán látogatom meg rokonaimat, mert messze laknak. Lássá itt a zongorám, néha vele töltöm el pár órát. Néhány könyvem van, ezeket olvasom s verseket tanulok. Sokat tudok már, majd egyszer elmondok ön előtt néhányat, ha jobban lesznek.

Oly kedvességgel, annyi naivsággal mondotta e szavakat. Úde arca, elevegensége fiatalágára vallott, mégis volt benne valami határozott elszántság.

Az ebéd ideje elérkezett és Iván távozott, megígérve legközelebb ismét látogatását. Jól érezte magát a fiatal leány körében. A félvilági női társasága után jól esett neki ismét egy oly lénynek érintkeznie, kiből a természetesség, az őszinteség még nem halt ki.

Francine néhány nap múlva fölépült. Iván gyakran látogatta meg. Elősevegték néha órák hosszát. Máskor Francine zongorázott, szavalt, oly hévvel, lelkesedéssel, hogy megindította hallgatóját. Színi iskolát látogatott néhány év előtt. De eljegyzése miatt félbe kellett szakítania. Idővel az eljegyzés is felbomlott, de ő nem folytatta a megkezdett pályát, otthon maradt.

Iván beszélt kis falujáról, mostani elhagyatott

életéről, jövőjéről. Rózsás színekben tűnt fel előtte a messze jövő, fényes terveknek kovácsolt gazdagságról, dicsőségről s elfeledte szinte, hogy egy ötödik emeleti szobácskában ül a kandalló mellett. Francine figyelmesen hallgatta a fekete hajú, halvány arcu ifjú beszédjét s néha irigyelte, hogy ő nem folytathatja a megkezdett pályát s nem léphet a dicsőség útjára.

Elérkezett karácsony eszéje. Iván rendes foglalkozása után járt. Francine-nal elhatározták, hogy ez este együtt ebédelnek. Gyakran teázak már közösen. A szent estét is együtt jobban vélték eltölteni.

Beesteledt. Iván bevégezte munkáját s Francine már várta. Maga készítette mindent elő a lakomához. Megterítette a kis asztalt, két tárgyért tett a fehér asztalendőre, a poharakat, evészközöket ráarkta. Mire Iván megérkezett, elkészült mindennel. Világoskék ruhában mosolyogva fogadta. Arca kissé kipirult a szobában uralkodó melegtől. Nyakán egy arany kereszt volt, de rékán pedig öv.

— Mily barátságos ma e kis szoba, szólt Iván belépve; kitűnő felhős az ég, az utcákon tolong a tömeg.

— Családlisan üljük meg az estét. Ha otthon nem is lehetünk, még sem fogunk szomorkodni, — válaszolt Francine.

— De lesz-e oly jó ebédünk, mint otthon? kérde Iván.

— Majd meglátja, milyen az izlésem. Magam edeltem meg!

Az ételt felhozatták s a kis asztalhoz ültek. Többen már nem is fértek volna el. Vigan csevegve költöttek el az ebédet. Iván már nem beszélt jövő tervekről, hidegen ragyogó dicsőségről. Oly jól érezte magát e szűk kis körben, oly barátságos hangulat uralkodott a szobácskában, hogy nagyobb boldogságot már nem is kívánt. Francine élénk, néha szinte pajkos volt. Természetessége magával ragadott volna bárkit. Annyi csín volt minden szavában, mozdulatában; a háziasság oly jól állott neki! Ellenállhatatlan volt a leány bájossága. Iván nem gondolt többé az otthoni családi körre. Hisz e leány társaságában megtalált mindent a mit óhajtott!

Ha e leányt magavévá tehetné! De eszébe jutott pályája. Szerény jövedelméből alig tud maga is megélni. Ha hivatalt vállal vagy egyéb kereset után indul, el kell hagynia azt a teret, melyen anyai sikert remélt.

E gondolatok villantak át agyán. Érezte, hogy e leányt elhagynia vagy elveszitenie, nem lehet, nem szabad! Szerelentől ittan tekintett Francine sötét szeméibe s mintha abban is az övéhez hasonló tűz csillogását látta volna!

Az órák gyorsan teltek. Éjfél érkezett. Francine tréfásan szólt:

— Talán befejezzük mára a családi ünnepet. Holnap folytathatjuk, ha nincs ellenére.

— Elküld már magától édes Francine? Ezt nem vártam!

— Hisz látja mily későn van, csak nem maradhat tovább nálam.

— Hallgasson meg. Szeretem önt! Talán először mondom, de rég tudhatta. Szeretem lelkem egész hevél. Odaadnám önért életet, boldogságom. Szépsége rég megnyerte szívemet s talán rokon szívire is talált. Szeret-e, édes Francine? — kérdezte Iván s megfogta a leány jobbát.

— Ön oly jó volt mindig irányomban! Örökre hálás leszek, hogy megvigasztalt elhagyatottságomban, annyit fáradozot értem. De bocsássa el kezem s hagyjon most magamra! — ezzel kezét kivonta Ivánból.

— Ne szóljon háláról! Ezt nem érdemeltem, erre nem szorultam! Forró szerelmet érzek irántad s tudnom kell szeretsz-e? — ismételte Iván s hirtelen átfogta a leány karcsu derekát.

— Bocsásson el — kérte Francine. Felelni fogok. Pár év előtt jegyese voltam egy embernek, akit szerettem. Ez az ember megcsalt s bűtelen lett hozzám, mielőtt örök hűséget esküdött volna. Azóta férfit nem szerettem. Ön iránt talán többet érzek, mint rokonszenyet, de nem tudom szerelmem-e az!

— Csak egy szót! Tudnál-e szeretni, ha hűséget ígérek. Mindenre képes vagyok érted, édes Francineom! — szólt Iván.

— Ne kényszerítsen válaszra. Ma meg nem adhatom. Talán máskor. Hagyjon magamra!

— Eleton megfogtam a kezét. Ha akarod, jövőmet feláldozom érte. Csak... a ne izz el magadtól! Letérdek elöttem és mint egy bűnös könyörgöm üdvömré!

Iván tényleg ereszkedett s a leány kezét csókokkal borította. Francine válasz helyett vállára hajtotta fejét. Iván egy forró öleléssel viszonzotta e néma választ... Karácsony ünnepén Iván későn távozott a szállóból. Francinétól egy csókkal vett búcsút néhány órára. Más lakás után akart nézni.

Egy nagyobb szobát keresett, a hol ketten is elférnek. Ő maga folytatja tanulmányait s Francine addig a háztartást vezeti. Így élének, míg a leányt nevéje nem teheti. Neki nem szólt arról, mert nem tudta talá-e jövedelmének megfelelő lakást s nem kell-e a leánynak esetleg sültlehez visszatérnie.

Erdménytelenül járt kutatása az első napon. A szállóba érve Francine szobájában találta, a hol csomagolt. A mint meglepetését leküzdötte, kérdezte mit jelentesen e készülődés.

— Távozom a szállóból, válaszolt röviden Francine.
— Hisz együtt költözhetünk, édes Francine. Csak nem akarsz egyedül menni? kérde Iván és előadta tervét.

— Nem, együtt nem mehetünk. Egy férfi megcsalt, nem hiszek többé. Ön nevéje nem teheti, szeretője nem lehetek. Ha szüleim megtudnák, halálcsapás volna ez rájuk. Ne is akarjon beszélni! Mi egymást többé nem látjuk. Más szállóba költözöm, talán Páris el is hagyom. Istennel!

Francine kezét nyujtva távozott.

Charles.

Melőlős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

kös-és váltó-üggyéd.

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Kiadó lakások.

Egy három szoba-, konyha- s egyéb mellékhelyiségekkel álló emeleti udvari lakás és két burorozott szoba külön bejáráttal azonnal olesón kiadó. Bővebbet Goldfahn Sándornál főltca.

IRNOK KERESTETIK.

Egy szépírással bíró fiatal ember

irnoknak

jó fizetéssel

azonnal felvétetik.

Bővebbet a kiadóhivatal.

Jó hazafiak

csak belföldi készítményeket vásárolnak!

A legjobb alkalmi ajándékokat képezik tagadhatatlanul az „apatini műkosárfonó gyakorló műhely” készítményei! Ezen, mai napig Magyarországon egyedül álló műkosárfonó gyakorló műhelyben készítenek a legszebb női tiskoszarok, különféle alaku női munkakoszarok, új alaku, igen alkalmas piac-koszarok, gyermek koszarok, igen sok alakban

papirkosarak, utazó-, kézi utazó- és fakosarak

különféle nagyságban; könyv- és kotatartók, thea-asztalok többféle alakban.

Virágasztalok, osokortartók

legszebb kivitelben;

játszó-asztalok és többféle csinos székek,

falikosarak, kefé- és fésű-tartók,

gyermekkoscsik, ékszerartók

legcsinosabb kivitelben,

valamint legszebb szobadiszek a. a. t.

Az összes tárgyak a legnagyobb választékban kaphatók.

Szolgáljon a nagyérdemű közönségnek szives tudomására, hogy az itt nevezett tárgyak a legnagyobb választékban a

„zombori iparosok áruccsarnokában”

Becker János kereskedő urnál Hódásághon

kaphatók, mivel az apatini műkosárfonó gyakorló műhely nevezett helyeken nagy

bizományi raktárt tart.

Mindenféle megrendelések szivesen fogadtnak és pontosan foganatosíttatnak.

A gyakorló műhely látogatása, ugy a nagy áruárakat megtekintése a nagyérdemű közönségnek minden időben meg van engedve.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri teljes tisztelettel

6-6 az elnökség.

3959. sz. 1896.

Faeladási hirdetemény.

Alulirt hivatal részéről közhírré tételük, hogy a palánkai m. kir. erdőgondnokság kezeléséhez tartozó „Bukini Marica” nevű kemény erdő 37. tagjában: II-ik részleten 42-37 hold, IV-ik részleten 47 20 holdon álló fatömeg tuskó irtás kötelezettsége és a szerződési időtartama alatt a legeltetésnek szabad gyakorolhatása mellett, felsőbb jóváhagyás fentartásával 1897. évi január hó 11-ik napján délelőtt 9 órákor a palánkai m. kir. erdőgondnokság irodájában megartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek eladatni fog.

Az árverési és szerződési feltételek, valamint az egyes erdőrészek részletes becselése illetőleg a kiküldési árak az alulirt hivatalnál és a palánkai m. kir. erdőgondnokságnál a szokásos hivatalos órákban meg tudhatók. Apatinban, 1896. évi december hóban.

M. kir. erdőhivatal.

Előfizetési felhívás

A „HÉT”

politikai és irodalmi szemle nyolcadik évfolyamára.

Szerkesztői és kiadói:

KISS JÓZSEF.

Belső dolgozóztársak: Ambrus Zoltán, Tóth Béla, Kozma Andor, Kóbor Tamás, Ignótus, Heltai Jenő.

Megjelenik minden vasárnap.

Most hét éve, hogy e lapot megindítottuk. hét éve, hogy az irodalomban, művészetben, társadalmi és politikai kérdésekben a legszabadlelvűbb eszmék és irányok szóvivői vagyunk. Hogy olvasóink a mi nézetünket vallják és eszméinket lelkesednek, arról tanúság lapunk terfoglalása, hét évi fennállásunk. Anyagi eszközök nem állottak és ma sem állanak rendelkezésünkre és a rohamosan megnövekedett verseny elsöprött volna bennünket, ha a közönségben nem találtuk volna meg a fentartó támogatást. Ezt a támogatást a munkánkval szerezük meg és ezental is munkánkkal akarjuk kiérdemelni.

Azoknak, a kik lapunkat még nem ismernek, tájékoztatásul emnyit: A HÉT hű visszatérítője akar lenni annak a hullámzó áramlatoknak, melyek egy-egy hét keretén belül nyilvános életünkben észlelhetők. Részrehajlatlan krónikáit vagyunk a het eseményekéből. A ki mivel ember és figyelemmel kísérni a változó áramlatokat, az élvezettel fogja olvasni lapunkat, melyet gondolkodó elmék és a stíl mesterei horriának össze hétlöt-hétre.

Mikor nyolcadik évfolyamunkat megindítjuk, kérjük az olvasó közönség bizalmát jövőre is. Hívők maradjunk önmagunkhoz — ez minden, a mit kezesgető, esalozató ígertetek helyett fogadunk. A kik ismernek bennünket, nem fogják ezt keveselni.

Budapest, 1896. decemberben.

Kiss József.

A Hét-re előfizetheti:

Egész évre 10 frttal, félévre 5 frttal, negyedévre 2 frt 50 krral

Mutatványszámokat ingyen küldünk.

A „HÉT” kiadóhivatala:

Budapest, VII., Erzsébet-körút 6.

Zádor.

Vetőmagvak.

Ezredéves kiállításon díszoklevéllel: legmagasabb díjjal kitüntetve.

Répagam, sárga Oberndorfi

50 kiló 12 frt.
500 kiló 100 frtért

kapható:

gróf Teleki Arvéd

drasédi uradalomban, u. p. Konca.

Széküldés ab Alvine és Szászrégen utánvétellel, a pénz előre beküldésével, a pénz előre beküldésével, a pénz előre beküldésével.

Továbbá lucernamag, vörös lóheremag, ballacimmag, fehér paszuly, Heine-féle és duppani zab, tölgyfakéretes-csizlopok kaphatók.

10577. sz.

tkvi 1896.

Arverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Bikiczky Józsim végrehajtónak Ajdukov Jevrem végrehajtást szenvedő elleni 106 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a zombori kir. járásbíró) területén lévő, Ó Szivac községben fekvő, az ó szivaci 372. számú tjkvben A. I. 1 sorsz. a. felvett s Ajdukov Jevrem nevére álló 387. hr. sz. s 319. ö. i. sz. ház és 570 □ öl beltelekre az árverést 423 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1897. évi január hó 20-ik napján délelőtt 10 órakor Ó Szivac községében megrendelt nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlan becsárának 10°/_o-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333 szám alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsegélytani.

Kelt Zomborban, 1896. évi október hó 30. napján.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány Péter,

kir. trvszéki bíró.

Hirdetmény.

A zombori kereskedelmi és iparbank igazgatósága ezennel közhírré teszi, hogy saját bankháza udvarán egy új épületet emelt az ügykezelése alatt álló zálogház részére azon célból, hogy ezen intézet működési köre ez által szélesebb alapot nyerjen s feladatának minél jobban megfelelhessen. Ily módon kibővített ügykör mellett fel van jogosítva bármily nagyságú előleget, lehetőleg minél alacsonyabb kamat igénybevételeivel, valamint egyéb előnyös feltételek mellett is a közönség rendelkezésére bocsájtani; nevezetesen a következő s alább meghatározott tárgyakra és üzleti cikkekre:

Értékpapírokra, arany- és ezüst-eszközökre, ékszerekre s egyéb drágaságokra, vadászfegyverekre, rőfűkereskedési cikkekre, ipartárgyakra, el nem romolható fűszerkereskedési árukra, sertészsír, üveg- és porcellán-neműekre, vasáru-tárgyakra, diszmu- és piperecikkekre, valamint kalapos, köteles, kefekötő, fuvó- és egyéb hangszer-gyártmányok, csizmadia, cipész, esztergályos, asztalos, bognár, szijgyártó, bádogos, műtakács, bőröndös, lakatos, kovács, rézműves, tímár és a többi iparágak készítményeire.

Hasonlóképpen előleget ad férfi- és nőruhákra, fehérművekre, tollra, mindennemű bútordarabra, valamint minden tárgyra, mely bizonyos értéket képvisel.

A zálogház fel van hatalmazva, hogy előleget adhatson mindennemű gabonaneműekre, valamint arra is, hogy értékpapírok vételével és eladásával foglalkozzék és pedig akként, hogy azokat vagy magánszámlájára végleg megvegye, vagy hogy azokat előre megállapított értékben bizományképpen értékesíthesse.

A hivatalos órák a zálogház helyiségében tartanak: reggeltől 8-tól 12-ig, délután fél 3-tól 5 óráig.

Zombor, 1896. évi november hó 1-én.

A zombori kereskedelmi és iparbank igazgatósága.

S-6

10936. sz.

kig. 1896.

Hirdetmény.

Filipova községben megtrükt s évi 60 frt fizetéssel javadalmazott községi szülésznői állásra pályázat nyitattik. Folyamodók oklevéllel s a német nyelv ismeretét tanúsító községi bizonylattal felszerelt kérvényüket ide január hó 16-ig nyújtják be.

Hódshághon, 1896. évi december hó 16-án.

VISSY JÓZSEF,
főszolgabíró.

3-3

Az előkelő világ arczeplője a

Királynő arcedeme,

mely hatásánál fogva fölülmul minden eddig ismert arczeplő szereket.

Ártalmas alkatrészekből ment, nem tartalmaz zsíros anyagot, a bőr által teljesen felszívatik. Rövid használat után eltávolít az arcról minden bőrtisztítást, u. m.: szeplőt, májfoltot, pörsemet, mitessert stb., a bőrt fénytelen simává és hófehérré teszi, nappali használata megóvja az arebort a szél és hideg káros hatásától. Igen alkalmas színházak és estélyekre, mivel a hölgyor általa jobban tapad és az arcon állandóan megmarad.

EGY TEGELY 70 KR.

Mivel hasonló névvel teljesen értéktelen és ártalmas utánozások vannak, minden tégely védjeggyel van lezárva. Egyedül kapható:

TEMESVÁRY JÓZSEF

Angyal-gyógyszertárban ZOMBORBAN.

10-2 Postai megrendelések gyorsan eszközöltetnek.

ASZU-ÜRMÖS EGYEDÜLI RAKTÁRA.

Alulírottak teljes tisztelettel tudatjuk a n. é. közönséggel, hogy nagy raktárt szereltünk fel **friss csemegék,** kitűnő prágai és kassai sódar, naponta friss frankfurti és bécsi tormás-virstli, finom felvágottak, pácolt és konzervált halak, rák, kaviár, a legfinomabb sajtok minden fajból, thea, rum és thea-süteményekből, nemkülönbön bel- és külföldi borokból.

Ugyszintén a legfinomabb aszu-ürmös, magyar és francia cognac, pezsgők minden minőségben, továbbá ajánljuk nagy raktárunkon levő fűszer-áruinkat pontos és olesó kiszolgálás mellett.

Becsés látogatásait kérve, vagyunk teljes tisztelettel

Hay és Neuhaus.

Kossuth Lajos-utca. Dr. Popovics István-féle házban.

A fekete kutyához.

8-8

ASZU-ÜRMÖS EGYEDÜLI RAKTÁRA.

Vásárjog-bérbeadás.

Az uradalmi vásártartási-jog, Bács-Bodrogh vármegye Ó-Futtak és Petrovác mezővárosokban **1896. évi december hó 30-án** délelőtt fog zárt ajánlatok útján 1897-től 1902-ig, 6 egymásra következő esztendőre, a legtöbbet ígérőnek, felsőbb jóváhagyás fentartása mellett, az uradalmi irodában bérbeadni, a hol bővebb értesítések is nyerhetők. A 10%-os óvadékkal ellátott ajánlatok legteljebb december 30-án d. e. 10 órakor az alulírt igazgatóságnál benyújtandók.

Futtakon, 1896. december 19-én.

GRÓF CHOTEK FUTTAKI
URADALMI IGAZGATÓSÁGA.

9352. szám.

kig. 1896.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye zentai járásához tartozó Bács-Martonos községben fűresedésbe jött egyik községi jegyzői állásra pályázatot nyitok.

Ezen állás javadalmazása évi 700 frt fizetés és 100 frt lakbérből áll.

Felhívom az ezen állásra pályázni óhajtokat, hogy a magyar és szerb nyelven történet írásukat igazoló jegyzői oklevél, valamint az eddigi közszolgálatokra vonatkozó okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám **jövő 1897. évi január hó 4-ig** bezárólag annál inkább adják be, mivel a később érkezők figyelembe vételét nem fogom.

Kelt Zentán, 1896. évi december hó 22-én.

Dr. Mikosevits Kanut,
főszolgabíró.

10717. sz.

kig. 1896.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye palánkai járásához tartozó Paraga községében fűresedésben lévő és évi 20 frt készpénz s minden születési eset után járó 2 frt szedhetési díjjogosultsággal javadalmazott községi szülésznői állásra ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kellőleg okmányolt pályázati kérvényüket legkésőbb **1897. évi január 10-ig** hozzám annál inkább benyújtják, mert a később érkező folyamodványok figyelembe vételét nem fogom.

Palánkán, 1896. évi december 20-án.

Főszolgabíró hiv. táv.

Kleiner Lajos,
szolgabíró.

Zombor, Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvendéjából

Karácsonyi és újévi alkalmi vétel a -nál.

Egy esztendő megvétele folytán azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy mindennemű **DUXER-ÁRUKAT,** **URI és NŐI FEHÉRNEMŰEKET,** **NŐI BLOUZOKAT és SZORNÝÁKAT,** **SZALAGOKAT, FÜZÖKET, HARISNYÁKAT, KÉZMUNKÁKAT** és egyéb szakmánkba vágó árucikkeket a legolcsóbb áron elárulhatjuk. Babák és játékszerek térszűke miatt féláron kaphatók.

NŐI KALAPOK még csak rövid ideig lesznek raktáron.

HIRSCHENHAUSER és KOVÁCS áruháza a **GÓLYÁHOZ** ZOMBORBAN.

Hirdetmény.

Hódshághon a fő-téren lévő és felosztott rőfősáru-kereskedésem üzlethelyisége 1897. évi január hó 1-től a bolti **polcokkal és állványokkal** együtt bérbeadó, esetleg a jó karban levő polcok és állványok eladó.

A helyiség 10 méter hosszú és 6 méter széles. Érdeklődőknek bővebb és azonnali fölvilágosítást nyújt szó- avagy levélileg

Schumacher Jakab,
Hódshágh.

1687. szám.

kig. 1896.

Pályázati hirdetmény.

Kovil-Szent-Iván községében részint előléptetés, részint lekötéses folytán fűresedésbe jött két gyalogrendőri állásra pályázatot hirdettünk és föl hívjuk a pályázókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket **1897. évi január hó 15-éig** alulírottakhoz nyújtják be.

Javadalmazása egyenként 200 frt évi fizetés.

Kovil-Szent-Iván, 1896. évi december hó 21-én.

Gavanszky s. k., **Mayer s. k.,**
jegyző. 3-2 bíró.